

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR

İllham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 228 (6192) 19 dekabr 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

"Darmadağın edilmiş ordu Paşinyanın ordusu deyil, 20 il ərzində Koçaryanın və Sarkisyanın yaratdığı ordudur"

Prezident İlham Əliyev MDB Dövlət Başçıları Şurasının videokonfrans formatında keçirilən iclasında iştirak edib

Ölkəmizdə demokratik ənənələrin formalaşmasına xidmət edən siyasi dialoq təcrübəsi şaxələnilir

Siyasi münasibətlərdə dialoq mühitinin dəstəklənməsi bilavasitə demokratik ənənələrin inkişafına xidmət edən təcrübədir. Təqdirləyiq haldır ki, Azərbaycan iqtidarı müxtəlif təşəbbüslər vasitəsilə dialoq məfhumunun aktuallığının qorunmasını təmin edir. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə reallaşan sistemli islahatlar siyasi münasibətlər sahəsindən də yarı keçməyib.

Bax 5

Bax2

Azərbaycan və Pakistan XİN arasında növbəti siyasi məsləhətləşmə aparılıb

Dekabrın 18-də Azərbaycan Respublikası və Pakistan İslam Respublikasının Xarici İşlər Nazirlikləri arasında videokonfrans formatında ikinci siyasi məsləhətləşmələr keçirilib. Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Azərbaycan Respublikasının xarici işlər nazirinin müavini Ramiz Həsənov və Pakistan xarici işlər katibi...

Bax 5

Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib

Dekabrın 18-də Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, parlamentin sədri Sahibə Qafarova iclası açaraq gündəliyə 16 məsələnin daxil edildiyini bildirib. Gündəlik təsdiqləndikdən sonra parlamentin komitə sədrləri...

Bax 6

Rusiya sülhməramlılarının Qarabağda olduqları ərazilərin xəritəsinə düzəliş edilib

Rusiya Qarabağdakı sülhməramlılarının yerləşdirilməsinin 17 dekabrda yeni xəritəsini dərc edib. SİA-nın Rusiya Müdafiə Nazirliyinə istinadən verdiyi xəbərə görə, Laçın dəhlizi sülhməramlılar üçün ayrıca patrul zonası kimi ayrılıb.

Bax 9

Suren Sarkisyan: "Ermənistanda böhran dərinləşəcək, bank sistemi də çökəcək"

"Ermənistanda iqtisadi böhran gəldikcə dərinləşir, bank sistemi çökmək ərafındadır. Yaxın aylarda böhrandan çıxış yolu görünmür". SİA-nın erməni mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, bunu açıqlamasında beynəlxalq məsələlər üzrə mütəxəssis Suren Sarkisyan deyib.

Bax 14

Azərbaycan-İtaliya əməkdaşlığının tarixi kökləri var

İtaliya Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyini 1 yanvar 1992-ci ildə tanıyaraq, 8 may 1992-ci ildə iki ölkə arasında diplomatik əlaqələr yaradılmışdır. 1997-ci ilin mart ayında İtaliya hökuməti Cənubi Qafqaz ölkələri arasında ilk dəfə Azərbaycanda öz səfirliyini təsis etmişdir.

Bax 8

Bəhrüz Quliyev: "Ermənistanın bütün cəhdləri artıq funksiyasını itirib"

Bax 9

Gürcüstanın "AjaraTV12" kanalında Azərbaycan həqiqətlərindən bəhs edən "Tunelin sonunda işıq" adlı sənədli filminin nümayişinə başlanılıb

Bax 10

Erməni vəhşilikləri beynəlxalq medianın gözü ilə...

Bax 7

“Darmadağın edilmiş ordu Paşinyanın ordusu deyil, 20 il ərzində Koçaryanın və Sarkisyanın yaratdığı ordudur”

Prezident İlham Əliyev MDB Dövlət Başçıları Şurasının videokonfrans formatında keçirilən iclasında iştirak edib

Dekabrın 18-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Dövlət Başçıları Şurasının videokonfrans formatında keçirilən iclasında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Dövlət Başçıları Şurasının iclasının koronavirus səbəbindən videokonfrans formatında keçirildiyini vurğuladı, ölkəsinin MDB-yə sədrliyi dövründə həyata keçirilən tədbirlərdən danışdı. Sonra MDB İcraiyyə Komitəsinin sədri Sergey Lebedev Şuranın iclasının gündəliyi barədə məlumat verdi.

Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev:

-Hörmətli həmkarlar.

Gündəlikdə razılaşdırdığımız kimi, indi icazə verin çıxış üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Heydər oğlu Əliyevə söz verək. Buyurun, İlham Heydər

oğlu.

Dövlətimizin başçısı iclasda çıxış etdi.

Prezident İlham Əliyevin

çıxışı

-Hörmətli Şavkat Miromonoviç, hörmətli dövlət başçıları.

İlk növbədə, bu Zirvə görüşünün, bizim iclasın təşəbbüskarı olan Özbəkistan Prezidenti Şavkat Miromonoviç Mirziyoyevə MDB Dövlət Başçıları Şurasının sədri qismində fəal işinə görə təşəkkürümü bildirmək istədim.

Baş çatmaqda olan ilin dünyada əsas mövzusu pandemiya qarşı mübarizə olub. Bizim regionda əsas mövzu Dağlıq Qarabağda və onun ətrafında hərbi əməliyyatlar idi. Buna görə də nələr baş verməsi və gələcəkdə nə etməyi planlaşdıracağımız barədə informasiyanı və bu haqda öz təsəvvürlərimi həmkarlarımla bölüşmək istədim.

Pandemiyaya qarşı mübarizəyə gəldikdə, Azərbaycan həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq arenada bu ümumi bəlaya qarşı mübarizə üzrə operativ tədbirlər görür. Qısa müddətdə laboratoriyaların sayı praktiki olaraq 8 dəfə artırılıb. Qısa müddətdə 10-dan çox yeni müasir xəstəxana, o cümlədən modul tipli xəstəxana tikilib. Beləliklə biz COVID xəstələri üçün 10 mindən çox çarpay təqdim etmişik. Həkimlərin çatışmaması da ümumi problem idi, çünki heç bir səhiyyə sistemində

xəstələrin sayının bu qədər olacağı nəzərdə tutulmamışdı. Biz həmkar ölkələrlə operativ danışıqlar apararaq 5 ölkədən - İtaliya, Çin, Kuba, Rusiya və Türkiyədən həkimləri dəvət etdik. Bu, xəstələrin müalicə olunmasında bizə xeyli dərcədə kömək etdi. Pandemiya qarşı mübarizə, habelə zərərçəkmiş kateqoriyalardan olan vətəndaşlara maliyyə dəstəyi göstərilməsi üçün dövlət büdcəsindən təqribən 2,5 milyard dollar məbləğində vəsait ayrılıb. Maliyyə dəstəyi tədbirləri Azərbaycanın beş milyona yaxın vətəndaşını əhatə edib, bu, bizim əhalinin yarısını təşkil edir. İndi dünyada vaksınlaşma prosesinin başladığı vaxtda biz də bu prosese qoşuluruq. Ötən aylar ərzində aparıcı vaksın istehsalçıları olan "Sputnik V", "AstraZeneca", "Sinofarm", "Sinovac", "Moderna", "Pfizer BioNTech" kimi firmalarla danışıqlar aparılıb. Onu da qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan ölkələrin vaksınlaşma ədalətli istifadə imkanını təmin etmək üzrə Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının iştirakı ilə beynəlxalq "COVAX" təşəbbüsünə ilk qoşulanlardan biri olub.

Yeri gəlmişkən, Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının sədri olan ölkə kimi bu mövzunu daim diqqət mərkəzində saxlayırdı. Biz həmişə bütün beynəlxalq forumlarda deyirdik ki, kifayət qədər maliyyə resurslarına malik olmayan ölkələrin də vaksinlərdən istifadə etmək imkanı inkişaf etmiş ölkələr kimi olsun, bu məsələdə ayrı-seçkilik olmasın. Biz də vaksınlaşma strategiyasını hazırlamışıq, bu strategiya çoxplatformalılığı nəzərdə tutur. Hansı texnologiyalardan istifadə ediləcəyindən asılı olmayaraq, bizim üçün əsas meyar həmin vaksinlərin elmi cəhətdən əsaslandırılmış təhlükə-

sizliyi olacaq. Nəzərdə tutulur ki, vaksınlaşma proqramı gələn ilin əvvəlində başlanacaq, vaksınlaşma könüllü olacaq və dövlət hesabına həyata keçiriləcək. Azərbaycan pandemiya qarşı mübarizədə geniş beynəlxalq əməkdaşlığın fəal tərəfdarı kimi çıxış edib və edir. Bizim təşəbbüsümüzlə bir neçə beynəlxalq tədbir keçirilib. Onların sırasında bu ilin aprel ayında Türkdilli Ölkələrin Əməkdaşlıq Şurasının pandemiya qarşı mübarizəyə həsr edilmiş Zirvə görüşünü göstərmək olar. Azərbaycan Şuranın sədridir. May ayında bizim təşəbbüsümüzlə Qoşulmama Hərəkatının yenə həmin mövzuya həsr edilmiş Zirvə görüşü keçirilib. Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatının sədridir. Mən Qoşulmama Hərəkatının sədri kimi bu mövzunun müzakirə edilməsi üçün hökumət və dövlət başçıları səviyyəsində BMT-nin Baş Assambleyasının xüsusi sessiyalarının çağırılması təşəbbüsünü irəli sürdüm. Bu təklif 150-dən çox dövlət tərəfindən dəstəkləndi. Beləliklə, dekabrın 3-də və 4-də Azərbaycanın təşəbbüsü ilə 70-dən çox dövlət və hökumət başçısının iştirakı ilə BMT Baş Assambleyasının 31-ci xüsusi sessiyası keçirildi. Biz bir sıra ölkələrə və beynəlxalq təşkilatlara maliyyə yardımı və humanitar yardım göstərilməsi proqramında da fəal iştirak etmişik. Biz Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının büdcəsinə 10 milyon dollar məbləğində könüllü ianə etmişik. Pandemiyanın birinci gündən etibarən biz bu təşkilatla daim əlaqədə olmuşuq, Azərbaycan 30-dan çox ölkəyə maliyyə yardımı və humanitar yardım göstərmişik. Beləliklə, üzvlərinin sayına görə BMT-dən sonra ikinci beynəlxalq təsisat - Qoşulmama Hərəkatına başçılıq etməklə Azər-

baycan pandemiya qarşı global miqyasda mübarizə işinə sanballı töhfə verir.

Haqqında söhbət açmaq istədiyim ikinci mövzu Azərbaycan ilə Ermənistan arasında müharibə məsələsidir. Bu müharibə dünya kütləvi informasiya vasitələrində kifayət qədər geniş işıqlandırılıb, lakin təəssüf ki, heç də həmişə obyektiv işıqlandırılmayıb. Münaqişənin təbiəti, onun yaranma tarixi və problemin mahiyyəti məsələsinə gəldikdə təəssüf ki, biz çox vaxt təhrif edilmiş, mötəbər olmayan və ya qərəzli informasiya ilə üzləşirdik. Buna baxmayaraq, bizim söyləyimiz, o cümlədən vəziyyətin informasiya təminatı ilə bağlı söyləyimiz sayəsində Azərbaycan münasibətdə illər boyu yaranmış müəyyən neqativ fonu aradan qaldırmağa və həqiqəti dünya birliyinə çatdırmağa nail olduq.

Baş verənlər barədə həmkarlarımı qısaca məlumatlandırmaq istədim. Müharibənin nəticələri məlumdur. Azərbaycan uzun illər ərzində ölkəmizin xeyli ərazisini, beynəlxalq miqyasda tanınmış ərazilərini işğal altında saxlayan işğalçı ölkə üzərində qələbə qazandı. Bizim məlumatımıza görə, müharibə nəticəsində Ermənistan silahlı qüvvələrinin potensialının 80 faizindən çoxu məhv edilib. Azərbaycan üçün bu, Vətən müharibəsi, azadlıq müharibəsi, Ermənistan üçün isə işğalçılıq, istiləçilik müharibəsi idi. 1990-cı illərin əvvəlində Ermənistan Azərbaycanda yaranmış xaos, hərəmərlik və hakimiyyətsizlik şəraitindən istifadə edərək təcavüz aktı törətdi, nəticədə Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə tanınmış ərazisinin təqribən 20 faizi, o cümlədən Dağlıq Qarabağ və Azərbaycanın digər yeddi rayonu işğal edildi, həm Dağlıq Qarabağda,

Rəsmi xronika

Dekabrın 18-də Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının "İgidliyə görə", "Döyüşdə fərqlənməyə görə" və "Cəsur döyüşçü" medalları ilə təltif olunması barədə sərəncamlar imzalayıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikası ərazilərinin işğaldan azad olunması zamanı döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirərək şəxsi mərdlik və igidlik göstərmiş 622 hərbi qulluqçu "İgidliyə görə" medalı ilə təltif edilib.

Həmçinin Azərbaycan Respublikası ərazilərinin işğaldan azad olunması zamanı döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirərək cəsarət və fədakarlıq göstərmiş, habelə təşəbbüskar və qətiyyətli hərəkətlər nümayiş etmiş 1113 hərbi qulluqçu "Döyüşdə fərqlənməyə görə" medalına layiq görülüb.

Azərbaycan Respublikası ərazilərinin işğaldan azad olunması zamanı döyüş tapşırıqlarını uğurla yerinə yetirmiş, düşmənin əsas qruplaşmalarını və texnikasını məhv etməklə qoşunlarımızın döyüş qabiliyyətinin qorunub saxlanılmasında fərqlənmiş 5449 hərbi qulluqçu isə "Cəsur döyüşçü" medalı ilə təltif olunub.

həm də Dağlıq Qarabağın hüddullarından kənarında, həmçinin Ermənistanda azərbaycanlı əhaliyə qarşı etnik təmizləmə aparıldı. Nəticədə 1993-cü ildə Azərbaycan əhalinin sayına görə ən yüksək qaçqın faizinə malik idi: Azərbaycanın o vaxtkı 8 milyon əhalisindən 1 milyonu köçkün vəziyyətinə düşmüşdü. Azərbaycanın işğal edilmiş əraziləri tamamilə dağıdılmış, orada azərbaycanlı əhaliyə qarşı etnik təmizləmə aparılmışdı.

Bu gün xarici diplomatlar və jurnalistlər Ağdama, Füzuliyə, Cəbrayıl və vaxtilə işğal edilmiş digər ərazilərə səfər edərkən orada nələr edildiyini və bizim torpaqlarda necə vandalizm törətdiyini öz gözləri ilə görürlər. Şəhərlər, kəndlər, xalqımızın tarixi, dini abidələri dağıdılıb. Biz bu işğala özümüz silah gücünə, oğullarımızın rəşadəti və igidliyi sayəsində son qoyduq və əslində, BMT Təhlükəsizlik Şurasının 27 il bundan əvvəl qəbul edilmiş, erməni işğalçı qüvvələrinin işğal edilmiş ərazilərdən çıxarılmasını tələb edən qətnamələrini həyata keçirdik. ATƏT-in Minsk qrupunun yaradıldığı 1992-ci ildən keçən 28 il ərzində Ermənistan status-kvonun dəyişməz qalması üçün əlindən gələni edirdi. Status-kvonun saxlanılmasına yönəlməmiş bütün cəhdlər Ermənistan rəhbərliyinin danışıqlar trekində imitasiya xarakterli hərəkətləri ilə maskalanırdı.

Ardı Səh. 3

“Darmadağın edilmiş ordu Paşinyanın ordusu deyil, 20 il ərzində Koçaryanın və Sarkisyanın yaratdığı ordudur”

Prezident İlham Əliyev MDB Dövlət Başçıları Şurasının videokonfrans formatında keçirilən iclasında iştirak edib

Əvvəli-Səh-2

Əslində, təkcə bizi deyil, həm də beynəlxalq vasitəçiləri aldadırdılar. Üzə çıxmış yeni informasiya, xüsusən işğal edilmiş ərazilərdə aparılmış mühəndis-istehkam işləri nəzərə alınmaqla məlum olur ki, Ermənistan işğal etdiyi ərazilərin birçə qarışını belə qaytarmağa hazırlamırdı. Beləliklə, bütün bu 28 il ərzində Ermənistan rəhbərliyi onun ali vəzifəli şəxslərinin təmsalında beynəlxalq birliyi çaşdırırdı.

Məlum olduğu kimi, 2019-cu ilə qədər danışıqlar prosesi imitasiya şəklində olsa da davam etdiyi halda, 2019-cu ildən başlayaraq bu proses, əslində, dayanmışdı. ATƏT-in Minsk qrupunun nümayəndələri ilə mənim çoxsaylı görüşlərim, əslində onu göstərdi ki, vasitəçilərin bu prosesi irəlilətmək barədə xüsusi yeni ideyaları yoxdur. Çünki Ermənistan rəhbərliyi danışıqlar prosesini pozmaq və mahiyyət etibarilə hər şeyi olduğu kimi - status-kvonu saxlamaq üçün əllərindən gələni edirdilər, xüsusən ona görə ki, onlar işğal edilmiş ərazilərin qeyri-qanuni məskunlaşdırılması ilə fəal məşğul olurdular. Bu, Cenevrə konvensiyalarına görə hərbi cinayətdir. Beləliklə, Ermənistan rəhbərliyi 2019-cu ildən etibarən yeni taktikaya əl atmağa başladı. Əslində, bu, danışıqlar prosesini pozmağa yönəlmiş imitasiyasından imtina demək idi. Mənim bu sözlərimin təsdiqini həm Ermənistanın ali hərbi-siyasi rəhbərliyinin rəsmi bəyanatlarında, həm də onların təxribatçı hərəkətlərində tapmaq olar. Yalnız bir neçə misal gətirəcəyəm. Zənnimcə, bu misallar mənim sözlərimin təsdiqi baxımından hamınız üçün çox əyani olacaq. Beləliklə, Ermənistanın müdafiə naziri, artıq keçmiş nazir, Amerika Birləşmiş Ştatlarında səfərdə olarkən açıq bəyan etmişdi ki, Ermənistan yeni ərazilər uğrunda yeni müharibəyə hazırlaşır. Əslində, Ermənistanın ali hərbi rəhbərinin bu bəyanatı Ermənistanın təcavüzkar siyasətinin mahiyyətini tamamilə açıqlayır. Görünür, milyonlarla azərbaycanlıya əzab-əziyyət vermələri onlar üçün kifayət deyilmiş, onlara hələ yeni ərazilər də lazım imiş. Bu, istər beynəlxalq hüquq baxımından, istərsə də beşəri əxlaq baxımından yolverilməzdir. Özü də bu bəyanat məhz ABŞ-da verilmişdi. Bu, yeganə bəyanat olub, daha belə bəyanat olmayıb, amma hər halda, bu bəyanat olub.

Ermənistanın baş nazirinə gəldikdə isə, o, 2019-cu ildə işğal edilmiş ərazilərdə olarkən açıq demişdi ki, “Qarabağ Ermənistandır və nöqtə”. Təbii ki, danışıqlar prosesinin pozulmasına yönəlmiş bu təxribatçı tezis cavabsız qala bilməzdi. Bunun cavabında mən dedim ki, “Qarabağ Azərbaycanıdır və nida işarəsi”. Nəticədə kimin haqlı olduğunu tarix göstərdi. Özlüyündə Azərbaycana qarşı, təkcə ona qarşı yox ATƏT-in Minsk qrupuna qarşı bu nümayişkarane təhdid, onların fəaliyyətinə hörmətsiz-

“Paşinyana hücum etməyə çalışanlar başa düşməlidirlər ki, bunu onun ordusu etməyib. O, ordu yaratmağa macal tapmazdı və praktiki olaraq bunu edə də bilməzdi, bunun üçün vaxt lazım idi, lakin 20 il ərzində bu ordunu Koçaryan və Sarkisyan yaradıb, biz onların ordusunu darmadağın etmişik”

lik onu göstərir ki, Ermənistan danışıqlar prosesini bilərəkdən və nümayişkarane şəkildə pozurdu və əslində, pozmuşdu. Ona görə ki, bu məntiqi əsas götürsək onun dediyi kimi əgər “Qarabağ Ermənistandır”sa, onda danışıqlar aparmağa mövzu yoxdur. Ona görə ki, masa üzərində Minsk qrupunun həmsədrləri tərəfindən işlənilən hazırlanmış, Ermənistanın əvvəlki rəhbərliyi tərəfindən danışıqlar üçün əsas kimi qəbul edilmiş Madrid prinsipləri vardı. Həmin prinsiplərdə açıq-aydın göstərilmişdi ki, işğal edilmiş bütün ərazilər Azərbaycana qaytarılmalıdır. Buna görə də həmin bəyanatlar və bir sıra başqa bəyanatlar, - mən sadəcə olaraq, həmkarlarımızın vaxtını çox almaq istəmirəm, - onu göstərirdi ki, Ermənistan danışıqları qəsdən pozur.

Daha sonra, bizə məlum idi ki, Ermənistan rəhbərliyi uzun illər boyu işğal edilmiş ərazilərdə qanunsuz məskunlaşma həyata keçirməyə çalışıb. Bu, hərbi cinayətdir, lakin insan və maliyyə resursları olmadığına görə onlar bu niyyətlərini tam həcmdə həyata keçirə bilmirdilər.

Ermənistanın indiki rəhbərliyinə gəldikdə isə onlar bütün istiqamətlər üzrə öz siyasətinin həyata keçirilməsində daha çox Qərbdəki erməni diasporunun köməyinə ümid edərək işğal olunmuş ərazilərin, ilk növbədə, Azərbaycanın

qədim Şuşa şəhərinin zorla məskunlaşdırılması planını hazırlamışdılar. Bu, açıq-aşkar, nümayişkarane şəkildə həyata keçirilir, televiziya göstərilirdi. Azərbaycan xalqının səbir kasasını daşdıran başqa hərəkətlərdən biri qondarma “Dağlıq Qarabağ respublikası”nın parlamentinin Xankəndidən Şuşaya köçürülməsi barədə qərarı idi. Buna azərbaycanlıların heysiyyətinin təhqir edilməsindən başqa ad vermək olmaz. Azərbaycanın qədim Şuşa şəhəri işğal edildiyi vaxtdan sonra ilk dəfə Dağlıq Qarabağdakı cinayətkar rejimin başçısının qondarma inauqurasiyası da bu qəbildəndir. Beləliklə, Ermənistan rəhbərliyinin hərəkətləri və addımları vəziyyəti kəskinləşdirməyə, Azərbaycan tərəfini cavab tədbirləri görməyə təhrik etməyə və danışıqlar prosesini pozmağa yönəlmişdi ki, sonradan desinlər, görürsünüz mü, yenidən hərbi toqquşmalar baş verir, buna görə yenə hər şeyi uzatmaq lazımdır. Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyinin belə bir bəyanatı da olmuşdu ki, bizi qorxutmağa çalışırdılar, əgər Azərbaycan, necə deyərler, münafişinin nizamlanmasına dair öz mövqeyində bundan sonra da israr edərsə, tezliklə erməni tankları Bakının küçələrində olacaq. Nəticədə belə də oldu, amma erməni tankları bizim küçələrdə dekabrın 10-da Azərbaycanın bu müharibədə Zəfərinə həsr edilmiş

hərbi paradda hərbi qənimətlər kimi göründü.

Mən Azərbaycan xalqına müraciətlərimdən birində müharibə nəticəsində Azərbaycan Ordusu tərəfindən məhv edilmiş hərbi texnika barədə ətraflı danışmışam, odur ki, bu informasiya əlçatandır. Kimlərə maraqlıdırsa bu informasiyanı açıq mənbələrdən əldə edə bilərlər. Hərbi xarakterli provokasiyaya gəldikdə, bu il ərzində, ilk növbədə, iyul ayında Dağlıq Qarabağda münafişə zonasında deyil, dövlət sərhədində törədilmiş təxribatdır. O vaxt Ermənistan qoşunları Tovuz rayonunda Azərbaycan Ordusunun mövqelərinə hücum etmişdilər. Bu, tamamilə əsassız təxribat idi. Ermənistan rəhbərliyinin yeni ərazilər ələ keçirilməsinə dair qondarma hərbi konsepsiyası çərçivəsində bizim postları və yeni əraziləri tutmaq cəhdi idi. Biz dinc əhali və hərbi qulluqçular arasında itkiyə məruz qaldıq. Biz Ermənistan qoşunlarının layiqli cavabını verdik, onları ilkin mövqelərinə qaytardıq. Erməni tərəfin bu insidenti əsaslandırması, sadəcə, gülünc idi. Bəlkə çoxları unudub, sadəcə, xatırladıram ki, guya Azərbaycanın üç hərbi qulluqçusu “UAZ” avtomobilində ermənilərin postlarına hücum edib. Ümumiyyətlə, hərbi quruculuqla bağlı məsələlərdən uzaq olan insanlara da aydındır ki, müharibəni bu şəkildə - “UAZ” avtomobilində başlamırlar.

Təəssüf ki, həmin adamlar erməni təcavüzünün qurbanı oldular. Deməliyəm ki, hərbi toqquşma bir neçə gün davam etdi və mən o vaxt bəyan etmişdim ki, bizim Ermənistan dövlətinin ərazisinə girmək barədə heç bir planımız olmayıb və yoxdur. Əgər belə planlar olsaydı, onda Tovuz istiqamətində bunu etmək çox asan idi, çünki bunun üçün imkan vardı. Beləliklə, biz cavab verməkdən uzağa getməyib dayandıq.

Sonra növbəti təxribat oldu. Çoxsaylı erməni hərbi qulluqçulardan ibarət təxribat qrupu qoşunların təmas xətti zonasında Goranboy rayonuna girməyə cəhd etdi. Qrupun başçısı saxlanıldı, onun verdiyi ifadələr göstərir ki, bu, Azərbaycan ərazilərinin dərinliyinə terror aktı törədilməsinə yönəlmiş və qəsdən təşkil olunmuş təxribat idi. Nəhayət, sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələri ağır artilleriyadan istifadə etməklə Tərtər, Ağdam, Füzuli rayonlarının yaşayış məntəqələrinə hücum etdilər. Elə ilk saatlarda bizim dinc əhali və hərbi qulluqçular arasında qurbanlar oldu. Münafişinin 44 günü ərzində Azərbaycanın 94 nəfər dinc vətəndaşı, o cümlədən 11 uşaq öldürüldü, 400-dən çox dinc sakin yaralandı, 5 mindən çox ev tamamilə dağıdıldı və ya ciddi zədə aldı.

Ardı Səh. 4

“Darmadağın edilmiş ordu Paşinyanın ordusu deyil, 20 il ərzində Koçaryanın və Sarkisyanın yaratdığı ordudur”

Prezident İlham Əliyev MDB Dövlət Başçıları Şurasının videokonfrans formatında keçirilən iclasında iştirak edib

Əvvəli-Səh-3

Erməni silahlı qüvvələri münacişə zonasından uzaqda yerləşən şəhərlərə, o cümlədən Gəncə şəhərinə hücum etdilər, Qəbələ, Bakıdan təqribən 100 kilometr məsafədə yerləşən Siyəzən, Xızı şəhərlərinə ballistik raket zərbələri böyük tələfata səbəb oldu. Başqa sözlə desək, dinc əhalini məhv etməyə və beləliklə, günahsız insanları öldürməklə təşviş yaratmağa yönəlmiş hərəkətlər və ermənilərin döyüş meydanında məruz qaldığı itkiləri bir növ kompensasiya etmək cəhdləri göstərilirdi.

Sentyabrın 27-də, ermənilərin xaincəsinə hücumundan sonra mən Ali Baş Komandan kimi “İrəlil” əmrini verdim. Biz öz xalqımızı, öz ölkəmizi müdafiə etməli idik. Bizim əməliyyatlar nəticəsində 44 gündən sonra düşmən kapitulyasiya etdi. Bu müddət ərzində biz 300-dən artıq yaşayış məntəqəsini, strateji yüksəklikləri, Cəbrayıl, Füzuli, Zəngilan, Qubadlı şəhərlərini, şəhər tipli Suqovuşan, Hadrut qəsəbələrini, Xocavənd rayonunun bir hissəsini, Murovdağ dağı silsiləsini, həmçinin Laçın, Kəlbəcər rayonlarının bir hissəsini azad etdik. Noyabrın 8-də isə haqlı olaraq, Qafqazın incisi və Azərbaycan xalqının qəlbi hesab edilən Azərbaycanın qədim Şuşa şəhəri erməni işğalından azad olundu. Bununla da, əslində, hərbi əməliyyatların son qoyuldu, çünki Şuşa şəhərinin alınmasından və azad edilməsindən sonra erməni ordusunun hər hansı müqaviməti tamamilə mənasız idi və hərbi əməliyyatların davam etdirilməsi böyük insan itkisinə səbəb ola bilərdi. Çünki erməni ordusu darmadağın edilmiş və mənavi cəhətdən sarsındılmışdı, onun bir hissəsi mühasirədə idi.

Noyabrın 9-da Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Putinin fəal iştirakı ilə Rusiya Prezidenti, Azərbaycan Prezidenti və Ermənistan baş nazirinin üçtərəfli bəyanatının mətni razılaşdırıldı. Noyabrın 9-dan 10-na keçən gecə imzalanmış həmin bəyanatın mətni dərc edilmiş və əminəm ki, həmkarlarım bu mətnlə tanış olublar. Orada çox mühüm bəndlər var. O cümlədən dekabrın 1-dək Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonlarının bir hissəsinin azad edilməsi nəzərdə tutulurdu. Razılaşmanın bəndləri yerinə yetirilib. Onu da deməliyəm ki, fəal hərbi əməliyyatlar dövründə mən Vladimir Vladimiroviç Putinlə, həmçinin Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla həmişə əlaqə saxlayırdım. Düşünürəm ki, bu gün siyasi nizamlamaya çıxmağımızda Rusiya Prezidentinin çox böyük rolu olub. O, daim əlaqədə idi, xüsusən noyabrın 9-da atəşin dayandırılması üçün çox səmərəli və fəal işləyirdi.

Münacişə başlandı bəri xarici jurnalistlərə çoxsaylı müsahibələrimdə və xalqa müraciətlərimdə deyirdim ki, Ermənistan tə-

rəfi bizim ərazilərdən çıxacağı tarixi deyən kimi, istənilən anda biz dayanmağa hazırıq və bunu açıq deyirdim. Belə də oldu. Bəyanatda üç rayonun bizə qaytarılacağı tarix qrafik üzrə göstərilən kimi hərbi əməliyyatlar dayandırıldı. Buna görə fürsətdən istifadə edib Vladimir Vladimiroviç Putinə bu məsələyə göstərdiyi diqqətə və münacişənin, o cümlədən siyasi metodlarla həll edilməsində fəal iştirakına görə bir daha təşəkkür etmək istərdim. Sentyabrın 27-dən noyabrın 10-na qədər olan dövrü götürsək, deyə bilərəm ki, münacişə hərbi-siyasi metodlarla həll edildi. Dünən Vladimir

gionun gələcəyi çox cəhətdən Ermənistan rəhbərliyinin vəziyyəti nə dərəcədə düzgün qiymətləndirə bilməsindən, sülhün uzunmüddətli və davamlı olması üçün düzgün addımlar atmasından asılı olacaq.

Mən Rusiya Federasiyasının sülhməramlı missiyası barədə danışmaq istərdim. Bu da bəyanatın bir hissəsidir. Missiya çox uğurla həyata keçirilir. Azərbaycan Respublikasının müvafiq strukturları ilə daim əlaqədədir. Bəyanatın imzalanmasından öten ay yarımaya yaxın vaxt ərzində atəşin pozulması ilə bağlı bir in-

böyük şəhərdə birçə bina da qalmayıb. Hamısı yerlə-yeksan edilib. Bu, hərbi cinayətdir. Təkcə şəhərlər deyil, bütün kəndlər də yerlə-yeksan edilib. Bu, elə bir vəziyyətdir ki, dünya bəlkə də son yüzilliklərdə belə vəziyyət görməyib. Eyni sözlər Cəbrayıl şəhərinə də aiddir. O da artıq yoxdur. Qeyri-qanuni məskunlaşma aparılan şəhərlərdə, xüsusən Kəlbəcər rayonunda, Kəlbəcər şəhərində bəzi binalar qalıb. Lakin ermənilərin oradan çıxması üçün 20 günlük və ya 15 günlük müddətdə - noyabrın 10-dan dekabrın 1-dək ermənilər həmin binaları yandıraraq dağıdıblar. Onlar hətta özlərinin tikmədikləri evləri də dağıdıblar. Onlar, sadəcə, azərbaycanlıların evlərinə köçmüşdülər. Onlar hər şeyi yandırır, dağıyır aparırdılar. Ağacları qırırdılar, hətta satmaq üçün apara bilmədikləri ağacları da kəsir, yolda atıb gedirdilər. Meşələri yandırırtdılar. Ona görə də bu vandalizm, təəssüf ki, indiyə qədər davam edirdi.

İndi Ermənistanda çox gərgin vəziyyət yaranıb. Ermənistanın baş nazirinin bizim iclasda iştirak etmədiyini nəzərə alaraq daha heç nəyi şərh etməyəcəyəm. Mən yalnız quru faktları, orada baş verənlərin çox cüzi faizini dedim. Ermənistanda gedən daxili siyasi proseslərə əsla müdaxilə etmək niyyətində olmadan birçə onu demək istərdim ki, darmadağın edilmiş ordu Paşinyanın ordusu deyil, bu, 20 il ərzində Koçaryanın və Sarkisyanın yaratdığı ordudur. Bizim şəhərlərimizi - Ağdamı, Füzulini, Cəbrayılı, Zəngilanı, Qubadlıyı və başqalarını Paşinyanın ordusu məhv etməyib, o, belə göstərişlər verməyib. Əvvəlcə, orada artıq dağıdılmalı bir şey qalmamışdı. Bütün bunlar Koçaryan və Sarkisyanın MDB üzrə bizim belə adlandırılan keçmiş həmkarlarımızın, 20 il ərzində bizim iclaslarda iştirak edən insanların, uzun illər boyu mənimlə danışıqlar aparandan sonra onların rejimi tərəfindən edilmişdi. Biz bildik ki, onların əlləri Azərbaycan xalqının qanına bulaşmış, lakin biz həmin ərazilərə gələndə onların törətdiklərinin bütün dəhşətini, bütün faciəvililiyini gördük. Buna görə də indi vəziyyətdən öz siyasi məqsədləri üçün istifadə etməyə və Paşinyana hücum etməyə çalışanlara başa düşməlidirlər ki, bunu onun ordusu etməyib. O, ordu yaratmağa macal tapmazdı və praktiki olaraq bunu edə də bilməzdi, bunun üçün vaxt lazım idi, lakin 20 il ərzində bu ordunu Koçaryan və Sarkisyan yaratmış, biz onların ordusunu darmadağın etmişik. İndi müharibə başa çatandan sonra biz

vurulmuş ziyanın həcmi qiymətləndiririk. Yaxın vaxtlarda bərpa işləri başlanacaq. Bu işlər praktiki olaraq artıq başlanıb. Lakin əvvəlcə beynəlxalq ekspertlərin iştirakı ilə biz həmin mənzil fonduna, həmin tarixi, mədəni abidələrə, həm də ekologiyaya vurulmuş ziyanı qiymətləndirəcəyik. Bununla paralel olaraq infrastruktur layihələri üzrə proseslər artıq başlanıb. Artıq yol tikintisinə dair ilk kontraktlar, digər infrastrukturla bağlı kontraktlar bağlanıb. Mən öz bəyanatlarımda birində demişəm ki, dost ölkələri Azərbaycana cəlb edirik və cəlb edəcəyik. Birinci kontrakt Türkiyə şirkəti ilə bağlanıb, ikinci kontrakt İtaliyadan olan bir şirkətlə bağlamaq planlaşdırılır. Firsətdən istifadə edib Azərbaycanın dostluq münasibətləri saxladığı dövlətlərin, ölkələrin başçılarına müraciət etmək istərdim ki, onların şirkətləri də bu layihələrdə podratçılar kimi fəal iştirak etsinlər. Bərpa işlərini biz özümüz, öz vəsaitlərimiz hesabına maliyyələşdirəcəyik. Lakin biz istəyirik ki, şəhərlərimizin və kəndlərimizin bərpasına dost ölkələrdən olan şirkətlər cəlb edilsin. Qoy onlar da bu layihələri həyata keçirə bilsinlər və həmrəylik nümayiş etdirdinlər, ona görə ki, biz, heç şübhəsiz, bütün şəhərləri bərpa edəcəyik, Qarabağı dirçəldəcəyik və onu dünyanın ən inkişaf etmiş regionlarından birinə çevirəcəyik.

Reqlamenti pozduğuma görə bir daha üzr istəyirəm və diqqətinizə görə təşəkkür edirəm. Sağ olun. Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev: Səməni sözlərinizə və bizim sədrliyimizə verdiyiniz yüksək qiymətə görə sağ olun, İlham Heydər oğlu.

Həqiqətən, Sizin indicə qeyd etdiyiniz kimi, pandemiya ölkələrimiz üçün ciddi sınaq oldu. Bu sahədə sıx əməkdaşlıq etməyin zəruri olması barədə Sizinlə razıyam. Əlbəttə, Siz dinc əməkdaşlıq və gələcək qarşılıqlı fəaliyyət məsələləri barədə çox ətraflı danışdınız. Əlbəttə, biz də hər şeyi müşahidə edirik, hər şeyi görürük və Sizin sözlərinizin çoxu təsdiqlənir, ona görə ki, biz özümüz də bunların şahidləri olmuşuq. Xüsusi qeyd etmək istəyirəm ki, biz Cənubi Qafqaz regionunda uzunmüddətli sülhün təmin edilməsinə, məhrəban qonşuluğun möhkəmlənməsinə və davamlı inkişafa yönəlmiş bütün səyləri bundan sonra da dəstəkləməyə hazırıq.

X X X

Sonra təşkilata üzv ölkələrin dövlət başçıları çıxış etdilər, qarşılıqlı əməkdaşlıq, gələcək planlar, ümumi çağırışlara qarşı birgə mübarizə barədə fikirlərini bildirdilər. İclasın sonunda 2021-ci ildə MDB-yə sədrlik Belarusa keçdi. Diqqətə çatdırıldı ki, Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Dövlət Başçıları Şurasının növbəti iclası 2021-ci ilin oktyabrında Minskə keçiriləcək.

Prezident: “Azərbaycanda vaksınlaşma gələnin əvvəlində başlanacaq, könüllü olacaq və dövlət hesabına həyata keçiriləcək”

Vladimiroviç kütləvi informasiya vasitələrinə müsahibəsində növbəti dəfə göstərdi ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsidir. Bu, ilk belə bəyanat deyil. Düşünürəm ki, bu, çox mühüm bəyanatdır. Özü də o, Ermənistanda 10 noyabr tarixli bəyanatın şərtlərinə yenidən baxmağa çalışan revanşçı qüvvələr üçün vacibdir. Təəssüf ki, bu cür qüvvələr var və bu, həmin bəyanatın yerinə yetirilməsinə mane olmağa çalışanların hamısı üçün çox ciddi siqnaldir. Belə cəhdləri biz müharibə dövründə də görmüşük, bəyanat imzalanandan sonra da. Təfəssilat verməyə istəmirəm. Biz müəyyən xarici dairələrin cəhdlərini görmüşük. Onlar bu məsələdən bir növ kənar qaldıqlarına görə narazı idilər. Onlar narazıdırlar ki, atəşin dayandırılmasında aparıcı rolu Rusiya oynayıb. Hər vasitə ilə çalışırdılar və təəssüf ki, indiyə qədər çalışırlar ki, Ermənistan cəmiyyətində müəyyən iğtişaşlar törətmək və əslində, bu bəyanatı pozmaq üçün müəyyən qarışıqlıq yaratsınlar. Xüsusən Ermənistanda vəziyyətlə bağlı müxtəlif vasitələrdən, Ermənistanda yaradılmış müxtəlif infrastrukturlardan, o cümlədən Soros infrastrukturundan istifadə etsinlər. Bunun, ilk növbədə, Ermənistan tərəfi üçün nə qədər məhvedici ola biləcəyini Vladimir Vladimiroviç də öz müsahibələrinin birində qeyd edib. Ondan soruşublar ki, Ermənistan bəyanatın şərtlərini yerinə yetirməyə nə olacaq, o deyib ki, bu, intihara bərabər olacaq. Bu, həqiqətən belədir. Buna görə mən Vladimir Vladimiroviçə münacişənin həllində bu cür fəal iştirakına və böyük töhfəsinə görə bir daha təşəkkür etmək istərdim. Mən Vladimir Vladimiroviç Putinlə tam razıyam ki, Dağlıq Qarabağ münacişəsindən söhbət düşəndə biz yalnız onu deməliyik ki, bu münacişə keçmişdə qalıb. Bu, artıq tarixdir. Hesab edirəm ki, re-

Azərbaycanla Rusiya arasında əlaqələr uğurla inkişaf edir

Prezident İlham Əliyev Rusiya Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin direktorunu qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 18-də Rusiya Federasiyasının Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin direktoru Aleksandr Bortnikovu qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Federal Təhlükəsizlik Xidmətinin direktoru Aleksandr Bortnikov Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı. Görüşdə bölgədə mövcud vəziyyət,

münaqişənin həlli, üçtərəfli Bəyanatın müddəalarının icrası müzakirə edilərək, vəziyyətin sabit olduğu bildirildi. Söhbət zamanı Azərbaycanla Rusiya arasında təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olundu. Prezident İlham Əliyev Rusiya dövlətinin başçısının salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Rusiya Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Azərbaycan və Pakistan XİN arasında növbəti siyasi məsləhətləşmə aparılıb

dekabrın 18-də Azərbaycan Respublikası və Pakistan İslam Respublikasının Xarici İşlər Nazirlikləri arasında videokonfrans formatında ikinci siyasi məsləhətləşmələr keçirilib. Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Azərbaycan Respublikasının xarici işlər nazirinin müavini Ramiz Həsənov və Pakistan xarici işlər katibi Soheyil Mahmudun iştirak etdiyi siyasi məsləhətləşmələrdə iki və çöxtərəfli

münasibətlərə aid məsələlər müzakirə mövzusu olub. Azərbaycan xarici işlər nazirinin müavini 27 sentyabr tarixində başladılan təxribat və ona cavab olaraq Azərbaycanın əks hücum əməliyyatları və 44 gün davam edən Vətən müharibəsi barədə qarşı tərəfə məlumat verib. Öz növbəsində Soheyil Mahmud Azərbaycanın müharibədə qələbəsi münasibətilə təbriklərini çatdırıb, Pakistanın hər zaman Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə dəstək verdiyini bir daha qeyd edib. Görüşdə tərəflər Azərbaycan-Pakistan ikitərəfli münasibətlərinin hazırkı vəziyyəti, gündəlikdə duran məsələlər, beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində əmək-

daşlıq, gələcək əlaqələrin möhkəmləndirilməsi istiqamətində fikir mübadiləsi aparıb, bir sıra təkliflər irəli sürüblər. Tərəflər, həmçinin iki ölkə arasında yüksək siyasi dialoqun davam etdirilməsinin vacibliyini, iqtisadi və ticarət sahəsində mövcud vəziyyətin daha da inkişaf etdirilməsinin, hüquq müqavilə bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində işin aparılmasının vacibliyini qeyd ediblər. Görüşdə xalqlarımız arasında əlaqələrinin gücləndirilməsi, turizm potensialının artırılması, təhsil, mədəniyyət, humanitar sahələrdə qarşılıqlı əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi vacibliyi bildirilib. Görüşdə tərəflər, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıblar.

Səfirlik: Azərbaycan-Rusiya sərhədi martın 1-dək bağlı qalacaq

Rusiya və Azərbaycanda koronavirusa yoluxanların sayının kəskin artması və ölkəmizdə sərt karantin tədbirlərinin tətbiqi ilə əlaqədar Rusiya Federasiyası (Dağıstan Respublikası) ilə Azərbaycan Respublikası arasında quru dövlət sərhədi vətəndaşların keçidi üçün 2021-ci ilin 1 mart tarixinədək bağlı olacaq. Bu barədə mətbuata Azərbaycanın Rusiyadakı Səfirliyindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, qış fəslini, əlverişsiz hava şəraitini, infrastrukturun və məişət şəraitinin olmamasını nəzərə alaraq, həmçinin ciddi problemlərlə üzləşməmək üçün Səfirlik Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarından sərhədi keçmək məqsədi ilə Dağıstana getməkdən çəkinməyi təkidlə xahiş edir.

Ölkəmizdə demokratik ənənələrin formalaşmasına xidmət edən siyasi dialoq təcrübəsi şaxələnilir

Siyasi münasibətlərdə dialoq mühitinin dəstəklənməsi bilavasitə demokratik ənənələrin inkişafına xidmət edən təcrübədir. Təqdirəlayiq haldır ki, Azərbaycan iqtidarı müxtəlif təşəbbüslər vasitəsilə dialoq məfhumunun aktuallığının qorunmasını təmin edir. Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə reallaşan sistemli islahatlar siyasi münasibətlər sahəsindən də yan keçməyib. Siyasi proseslərdə iştirak edən tərəflər arasında sağlam münasibətlərin qorunması və tənzimlənməsi üçün fərqli təşəbbüslər reallaşmaqdadır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, ölkəmizin artıq gündəlik siyasi təcrübəsinə daxil olmuş iqtidar-müxalifət dialoqu davamlı şəkildə inkişaf edir. Cəmiyyəti düşündürən məsələlərin iqtidar və müxalifət nümayəndələri arasında açıq şəkildə müzakirə olunması bilavasitə demokratiyanın təcəssümüdür. Bu mənada Prezident Administrasiyasının Siyasi partiyalar və qanunvericilik hakimiyyəti ilə əlaqələr şöbəsinin müdiri Ədalət Vəliyevin siyasi partiya rəhbərləri ilə təşkil olunan görüşlərinin əhəmiyyəti danılmazdır. Növbəti görüşlər Milli Məclisin deputatı, Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının sədri Sabir Rüstəmxanlı, həmçinin Müsavat Partiyasının sədri Arif Hacı, Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Penah Hüseyn, Vahid Azərbaycan Milli Birlik Partiyasının sədri Hacıbaba Əzimov, Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev, Azad Demokratlar Partiyasının sədri Sülhəddin Əkbər, Yeni Zaman Partiyasının sədri Musa Ağayev, Azərbaycan Kommunist Partiyasının sədri Hacı Hacıyev, Birlik Partiyasının sədri Xudat Xudiyev, Azərbaycan Milli Demokrat Partiyasının sədri Tufan Kərimov, Qorqud Partiyasının sədri Firudin Kərimov və Milli Demokrat İdrak Partiyasının sədri Osman Əfəndiyev ilə ayrı-ayrılıqda mobil rabitə və videokonfrans formatında olub.

Görüşlər zamanı Vətən müharibəsində qazanılmış Qələbənin ölkənin gələcək inkişafında rolu, Zəfər paradının gənclərin vətənpərvər ruhda formalaşmasında əhəmiyyəti, xalq-dövlət-ordu birliyi, qazi və şəhid ailələrinin problemləri ilə məşğul olacaq yeni yaradılmış "YAŞAT" Fondunun gələcək fəaliyyəti, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılacaq böyük quruculuq işləri, imzalanmış üçtərəfli Bəyanatın müvafiq müddələrinin icrası kontekstində Azərbaycan-Ermənistan münasibətləri, ölkəmizin beynəlxalq müstəvidə artan rolu, Türkiyənin dəstəyi və qardaş ölkə ilə əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilib. Həmçinin siyasi parti-

aların fəaliyyəti və onların canlanması istiqamətində birgə reallaşdırıla biləcək layihələr, parlament seçkiləri, korrupsiya qarşı mübarizə, hərbi əsirlərin dəyişdirilməsi, sülhməramlıların fəaliyyəti, iyul hadisələri zamanı həbs olunmuş şəxslərin ev dustaqlığına buraxılması, "Siyasi partiyalar haqqında" yeni qanun layihəsi, partiyaların qərarqahlar ilə təminatı, yeni yaradılan siyasi partiyaların qeydiyyatı, partiyaların qurultaylarının keçirilməsi, habelə COVID-19 pandemiyası ilə ümummilli mübarizə kimi aktual mövzular ətrafında müzakirələr aparılıb.

Vətən müharibəsi ətrafında fikir mübadiləsi zamanı bildirilib ki, əldə olunan qələbə ölkənin tarixinə qızıl hərflərlə yazılacaq hadisədir. Ölkənin və ümumiyyətlə regionun inkişafında böyük dəyişikliklərə səbəb olacaq Qələbə hələ uzun illər ərzində alim və siyasətçilər tərəfindən tədqiq ediləcək. 44 gün davam edən müharibə zamanı bütün dünya Azərbaycanda yaşanan ümummilli və siyasi həmrəyliyə şahid olub.

İqtidarın təşəbbüsləri vasitəsilə ümummilli və siyasi həmrəylik davamlı olaraq inkişaf edir. Azərbaycan xalqının Prezident İlham Əliyevə olan dəstək və inamı bu birliyin və həmrəyliyin zəmanətidir. "Ölkədə yaşanan həmrəylik siyasi dialoq üçün münbit şərait yaradır" fikrini səsləndirən Prezident Administrasiyasının rəsmisi iqtidarın siyasi partiyalar ilə mövcud əməkdaşlığının daha da şaxələnməsində maraqlı olduğunu bildirib.

Vətən müharibəsində qazanılan şanlı Qələbə, ölkəmizin açıq hərbi üstünlüyü, Azərbaycan və Türkiyə arasında qardaşlıq münasibətlərinin dərinləşməsi, ATƏT-in münaqişə ilə bağlı fəaliyyətinə dair cəmiyyətimizdə formalaşmış neqativ ictimai münasibət, ölkənin artan beynəlxalq hərbi və siyasi nüfuzu, iqtisadi potensialımız və bir sıra digər amillər ölkəmizə qarşı yeni informasiya təxribatlarına səbəb ola bilər. Sözügedən ehtimalı islahatların vacibliyini vurğulayan Ə.Vəliyev ölkədə fəaliyyət göstərən bütün siyasi partiyaların mövcud istiqamətdə güclərinin səfərbər olmasının vacibliyini xüsusi olaraq qeyd edib.

Siyasi partiyaların rəh-

bərləri ilə aparılan fikir mübadiləsi çərçivəsində Ədalət Vəliyev vurğulayıb ki, iqtidar-müxalifət dialoqu bütün digər məsələlərə yanaşı, ilk növbədə, dövlətin inkişafına xidmət etməlidir. Açıq dialoqa və müzakirələrin davamlı şəkildə aparılmasında maraqlı olduğunu bildiren Prezident Administrasiyasının rəsmisi siyasi partiyaların ölkənin gələcək inkişafı ilə bağlı bütün sahələri əhatə edən təkliflərini dinləməyə, həmçinin onların reallaşdırılmasına dəstək göstərməyə hazır olduğunu bildirib. Odur ki, ölkənin siyasi sisteminin əsas təsisatlarından olan siyasi partiyalar da öz növbəsində həmin münasibətlərin dərinləşməsində maraqlı olmalıdır.

Görüşlər çərçivəsində siyasi və milli həmrəylik naminə partiyalar arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin dərinləşdirilməsinin zəruriliyini vurğulayan Ə.Vəliyev ölkəmizdə siyasi mədəniyyətin inkişafı məsələsinə də toxunub. Qeyd edib ki, siyasi mədəniyyətin məzmunu bilavasitə ölkənin demokratik potensialı ilə bağlı olduğu üçün mövcud istiqamətdə müvafiq maarifləndirmə işlərinin aparılması vacibdir. Odur ki, birgə maarifləndirmə işlərinin aparılması iqtidar-müxalifət əməkdaşlığının əsas perspektiv istiqamətlərindən biri ola bilər.

Müzakirələr zamanı xüsusi maraq doğuran mövzulardan biri də işğaldan azad olunmuş ərazilərdə birgə yaşayış mühitinin yaradılması olub. Uzun əsrərlə boyu Azərbaycanda formalaşmış multikulturalizm ənənələrinin birgə yaşayışın ən ideal döstü olduğu qeyd edilib.

Siyasi partiya rəhbərləri iqtidarın dialoq istiqamətində atdığı addımlarını, Zəfər Günü, Anım Günü, həmçinin Vətən müharibəsində Qələbə ilə bağlı müvafiq orden və medalların təsis olunmasını, Vətən müharibəsi qazılarının və şəhid olmuş şəxslərin ailələrinə dəstək naminə "YAŞAT" Fondunun yaradılmasını yüksək qiymətləndirib, habelə ölkədə aparılan sistemli islahatların vacibliyini vurğulayaraq dövlətin inkişafı və milli həmrəyliyin qorunması naminə bütün təşəbbüslərdə yaxından iştirak etməyə hazır olduqlarını bildiriblər.

Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib

Dekabrın 18-də Milli Məclisin növbəti plenar iclası keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, parlamentin sədri Sahibə Qafarova iclası açaraq gündəliyə 16 məsələnin daxil edildiyini bildirib. Gündəlik təsdiqləndikdən sonra parlamentin komitə sədrləri Zahid Oruc, Musa Quliyev, Tahir Rzayev, Siyavuş Novruzov, deputatlardan Mələhət İbrahimqızı, Tahir Kərimli, Razi Nurullayev, Sabir Rüstəmxanlı çıxış edərək ölkə gündəmində olan vacib məsələlərdən söhbət açıblar. Sonra gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsinə başlanılıb.

Əvvəlcə Milli Məclisin hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nizami Səfərov Mülki Məcəllədə dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinin üçüncü oxunuşda təqdim edilib. O qeyd edib ki, qanun layihəsinin əvvəlki oxunuşlarından sonra sənədin mətnində hər hansı dəyişiklik aparılmayıb. Layihəyə əsasən, məcəllənin 950.1-ci maddəsində Nizamnamə kapitalında iştirak paylarının və ya səhmlərin əlli faizindən çoxunun Azərbaycan Respublikasına və ya bələdiyyələrə mənsub olduğu bank tərəfindən fiziki şəxslərin əmanətlərinin qaytarılması üzrə subsidiar məsuliyyət haqqında müddəanın çıxarılması təklif olunur. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Sonra iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili gündəlikdəki növbəti iki məsələni - "Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında" və "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" qanunlarla dəyişiklik edilməsi barədə sənədləri üçüncü oxunuşda şərh edib. Komitə sədri əvvəlcə layihələrin əvvəlki oxunuşları zamanı deputatların səsləndirdiyi fikirlərə münasibətini bildirib. "Əmanətlərin tam sığortalanması haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə layihəyə əsasən, 4 il 9 ay ərzində qüvvədə olan bu qanunun müddəti iki dəfə uzadılaraq cari ilin dekabrın 4-də başa çatıb. Bununla əlaqədar olaraq təqdim olunmuş layihədə qanunun qüvvədə olma müddətinin 2021-ci ilin 5 aprel tarixinədək uzadılması təklif edilir. "Əmanətlərin sığortalanması haqqında" Qanuna təklif olunan dəyişikliyə görə isə, fiziki şəxslərin qorunan əmanətləri üzrə kompensasiya məbləğinin 30 min manatdan 100 min manata (xarici valyutada 100 min manat ekvivalentində) artırılması nəzərdə tutulur. Sənədə, eyni zamanda, fərdi sahibkarlıqla məşğul olan fiziki şəxslərin depozitlərinin sığortalanması (kompensasiya məbləği 20 min manat müəyyən edilməklə) təklif olunur. Qanun layihəsinə görə, notariusların depozit hesablarında qalmış fiziki şəxslərə məxsus pul vəsaitlərinin tam məbləğdə sığortalanması da nəzərdə tutulub. Hər iki sənəd ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda təsdiqlənib.

İclasda əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri Musa Quliyev gündəliyin növbəti məsələsini - Əmək Məcəlləsinə təklif olunan dəyişiklikləri üçüncü oxunuşda təqdim edib. O bildirib ki, layihəyə əsasən, Əmək Məcəlləsinin 105-ci maddəsində nəzərdə tutulan bay-

ram günlərinin siyahısına 8 noyabr - Zəfər günü də əlavə edilir və qeyri-ış günü olan bayram günlərinə aid edilir. Digər bir dəyişikliklə məcəlləyə yeni - 106.1-ci maddə əlavə edilir. Əlavədə deyilir ki, hər il sentyabrın 27-si Azərbaycan Respublikasının işğal altındakı torpaqlarının azad edilməsi uğrunda həlak olan şəhidlərin xatirəsinə yad etmə günü - "Azərbaycan Respublikasında Anım günü"dür. Həmin gün iş günü hesab edilir. Əmək Məcəlləsinə təklif olunan dəyişikliklər ölkə başçısının 2 dekabr 2020-ci il tarixli "Azərbaycan Respublikasında Anım gününün təsis edilməsi haqqında" və 3 dekabr 2020-ci il tarixli "Azərbaycan Respublikasında Zəfər gününün təsis edilməsi haqqında" sərəncamlarından irəli gəlir. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda səsə qoyularaq qəbul edilib.

Gündəlikdəki digər iki məsələ - Azərbaycan Respublikasının 1996-cı il 17 may tarixli 74-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Milli Məclisin Daxili Nizamnaməsi"ndə dəyişiklik edilməsi və "Milli Məclisin komitələri haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə sənədləri üçüncü oxunuşda şərh edən hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nizami Səfərov deyib ki, burada məqsəd bundan sonrakı dövrdə də parlamentin işinin videokonfrans formatında aparılmasının hüquqi bazasının yaradılmasıdır. Nəzərdə tutulan dəyişikliklər karantin rejiminin tətbiq edilməsi, sanitariya-epidemioloji və bu kimi digər tədbirlərlə əlaqədar olaraq, Milli Məclisin iclaslarının, habelə Milli Məclisin komitə və komissiya iclaslarının müəyyən dövr üçün real vaxt rejimində videokonfrans sistemi vasitəsilə keçirilməsi məsələlərini özündə əks etdirir. Bu sənədlər də ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq üçüncü oxunuşda təsdiqlənib.

Bundan sonra Nizami Səfərov Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xəttələri Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsinə şərh edib. Deputat bildirib ki, sənəd son aylarda koronavirus epidemiyası əleyhinə sanitariya-gigiyena və karantin rejimlərinin pozulması nəticəsində yaşanan yüksək yoluxma hallarının qarşısının alınması məqsədi daşıyır. Təklif olunan dəyişikliklər Məcəllənin 211-ci maddəsində nəzərdə tutulan cərimələrin yetərli olmamasını, inzibati xəttənin təsirinin artırılmasını, nəzərdə tutulan məhdudiyətlərə daha ciddi yanaşılmasını, sahibkarlar tərəfindən ciddi nəzarət tədbirlərinin görülməsini və koronavirusun yayılmasının qarşısının

alınması istiqamətində səmərəliliyinin artırılmasını özündə ehtiva edir.

Çıxış edən Milli Məclis sədrinin müavini Fəzail İbrahimli, komitə sədri Musa Quliyev, deputatlardan Fazil Mustafa, Razi Nurullayev, Sahib Aliyev, Tahir Kərimli qanun layihəsinə təklif edilən dəyişikliklərlə bağlı fikirlərini açıqlayıblar. Dəyişiklik layihəsi qəbul edilib.

Sonra iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında sənədlə bağlı məlumatı diqqətə çatdırıb. Komitə sədri qeyd edib ki, ölkəmizdə 2020-ci il yanvarın 1-dən icbari tibbi sığortanın tətbiqinə başlanılıb. İcbari tibbi sığorta çərçivəsində tibbi xidmətlər "Tibbi sığorta haqqında" Qanuna uyğun olaraq icbari tibbi sığorta fondunun vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir. İcbari tibbi sığortanın dəstəklənməsi, tibbi sığorta vəsaitlərinin tam şəkildə tibbi xidmətlər üçün istifadəyə yönəldilməsi məqsədilə bu vəsaitlər hesabına tibbi xidmətlərin göstərilməsi 2020-ci il yanvarın 1-dən etibarən 1 il müddətinə ƏDV-dən azad edilib. Təklif olunan qanun layihəsində icbari tibbi sığorta fondunun vəsaiti hesabına tibbi xidmətlərin göstərilməsinin ƏDV-dən azad edilməsi müddətinin daha bir il uzadılması nəzərdə tutulub. Eyni zamanda, sənədə dəqiqləşdirmə xarakterli düzəlişlər edilib. Deputat Rəşad Mahmudov sənədə bağlı fikirlərini bildirdikdən sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

Daha sonra iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Mahir Abbaszadə "Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" 2019-cu il 9 aprel tarixli 1559-VQD nömrəli və "Gömrük tarifi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" 2019-cu il 9 aprel tarixli 1560-VQD nömrəli qanunlarda dəyişiklik edilməsi haqqında" layihəni təqdim edib. Deputat bildirib ki, Avropa Futbol Assosiasiyaları Birliyi (UEFA) İcraiyyə Komitəsi tərəfindən 2019-cu ildə futbol üzrə UEFA Avropa Liqasının final oyununun Bakı Olimpiya Stadionunda keçirilməsi haqqında qərar qəbul edilmişdi. Həmçinin ölkəmiz 2020-ci ildə futbol üzrə Avropa çempionatının oyunlarına da ev sahibliyi etməli idi. Hazırda bütün dünyada yeni növ koronavirusun (COVID-19) yayılması ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi həyatın bütün sahələrinə təsir etdiyi kimi, idman sahəsindən

də yan keçməyib, böyük idman oyunlarının keçirilməsi təxirə salınıb. Bu səbəbdən futbol üzrə Avropa çempionatının 2020-ci ildə keçirilməsi nəzərdə tutulan oyunlarının 2021-ci ildə Bakıda keçirilməsi nəzərdə tutulur. Bununla əlaqədar olaraq, sözügedən qanunların qüvvədə olma müddətinin daha bir il - 2021-ci il avqustun 1-dək uzadılması təklif olunur. Həmçinin Azərbaycan Respublikasında keçirilən UEFA 2019 Avropa Liqasının final oyunu və UEFA 2020 Futbol çempionatının oyunları ilə əlaqədar gəlir vergisindən, mənfəət vergisindən, ƏDV-dən, aksizli mallara görə aksiz vergisindən, habelə gömrük rüsumlarından azadolmalar nəzərdə tutulur.

Qanun layihəsi səsə qoyularaq təsdiq edilib. Gündəliyin növbəti məsələsini - "Mediasiya haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin deputat Nizami Səfərov şərh edib. O bildirib ki, qanunun 39-cu maddəsinə əsasən, 1 yanvar 2021-ci il tarixindən etibarən iqtisadi, ailə və əmək mübahisələrindən irəli gələn mübahisələr üzrə məhkəməyə müraciət etməzdən öncə, ilkin mediasiya sessiyasında iştirak etmək nəzərdə tutulmuşdur. Deputat mediasiya fəaliyyətinin təmin edilməsi və səmərəli şəkildə tətbiq edilməsi məqsədilə Mediasiya Şurasının İdarə Heyəti tərəfindən müvafiq zəruri tədbirlərin artıq görüldüyünü vurğulayıb. Qeyd olunub ki, 2020-ci il fevralın 12-də "Mediasiya Şurası" qeyri-kommersiya hüquqi şəxs təsis edilib və Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən dövlət qeydiyyatına alınıb. Bununla əlaqədar Ədliyyə Nazirliyinin Ədliyyə Akademiyasında Mübahisələrin alternativ həlli üzrə təlimlər keçirilib. Şuranın müvafiq qərarı ilə Ədliyyə Akademiyası mediasiya təlimi qurumu kimi Mediasiya Şurasının üzvlüyünə qəbul edilib və Nazirlər Kabinetinin qərarı ilə təsdiq edilən "Mediatorların hazırlığı və ixtisaslarının artırılması ilə bağlı təlim Qaydası"na uyğun olaraq mediator olmaq istəyən şəxslər üçün sənəd qəbulu başlanılıb.

Nizami Səfərov deyib ki, ilk təlimin keçirilməsi cari il martın 10-na təyin edilsə də, COVID-19 pandemiyası ilə bağlı ölkədə xüsusi karantin rejimi tətbiq edildiyindən təxirə salınıb. Ailə, əmək və kommersiya mübahisələri üzrə mediasiya işlərini aparmaq üçün ən azı 300 mediatorun hazırlanmasının tələb edildiyini və qanunvericiliyə uyğun olaraq bir mediasiya təlimində maksimum 15 nəfərin işt-

rak edə biləcəyini nəzərə alaraq, bu şərtlər daxilində 1 yanvar 2021-ci il tarixinədək "Mediasiya haqqında" qanunun tələblərinə cavab verən mediasiya sisteminin qurulması qeyri-mümkün olub. Bildirilib ki, buna görə sənədin 39-cu maddəsində "2021-ci il yanvarın 1-dən" sözlərinin "2021-ci il iyulun 1-dən" sözləri ilə əvəz edilməsi təklif olunur. Millət vəkili Razi Nurullayev və Etibar Əliyev sənədin əhəmiyyətindən danışıqlar və yeni təkliflərini bildiriblər. Sənəd səsə qoyularaq qəbul edilib.

Sonra "Mühasibat uçotu haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin ikinci oxunuşda təqdim edilən iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili diqqətə çatdırıb ki, qanun layihəsi kommersiya təşkilatları tərəfindən mühasibat uçotunun aparılması və maliyyə hesablarının tərtibi ilə bağlı müddəaların təkmilləşdirilməsi məqsədilə hazırlanıb. Layihədə kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərində mühasibat uçotunun aparılması və maliyyə hesablarının tərtib edilməsi qaydasının iri sahibkarlıq subyektləri ilə eyni hüquqi rejimə gətirilməsi, həmçinin kiçik və orta sahibkarlıq subyektləri üçün bu hesabların beynəlxalq standartlara əsasən aparılması nəzərdə tutulur. Komitə sədri qanunun parlamentdə birinci oxunuşundan sonra sənədin mətnində heç bir dəyişikliyin edilmədiyini diqqətə çatdırıb.

Deputat Vüqar Bayramov çıxış edərək sənədin sahibkarlıq sahəsində şəffaflığın artırılması istiqamətində mühüm rol oynayacağını deyib və yeni təkliflərini səsləndirib. Qanun layihəsi ikinci oxunuşda qəbul edilib.

Daha sonra iclasda "Azərbaycan Respublikasının 1999-cu il 7 dekabr tarixli 768-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Gömrük orqanlarında xidmət haqqında" Əsasname"yə dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi birinci oxunuşda müzakirə edilib. Layihəni parlamentə təqdim edilən iqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Mahir Abbaszadə bildirib ki, gömrük orqanlarında xidmətin dövlət qulluğunun xüsusi növü olmasını və dövlət qulluğu ilə bağlı bir sıra müddəaların gömrük orqanlarına da şamil edilməsini nəzərə alaraq, gömrük orqanları əməkdaşlarının sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi baxımından bir sıra dəyişikliklər təklif olunur. Bunlar həmin şəxslərin mükafatlandırılması, gömrük orqanlarının vəzifəli şəxslərinin xidmətinə xitam verildikdə onlara birdəfəlik müavinətin verilməsi məsələlərini əhatə edir. Müzakirələr zamanı regional məsələlər komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov, deputatlardan Razi Nurullayev və Erkin Qədirli qanun layihəsi ilə bağlı suallarını səsləndiriblər. İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkişili və komitənin üzvü Mahir Abbaszadə deputatları maraqlandıran məsələlərə aydınlıq gətiriblər. Sonra qanun layihəsi səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib. Bununla da Milli Məclisin iclası öz işini başa çatdırıb.

“Belçika Parlamenti tərəfindən qərəzli qərarların qəbul edilməsi Azərbaycan ictimaiyyətinin ciddi narahatlığına səbəb olub”

Belçika hökumətinin izahatı nəticəsində qəbul olunmuş bu qərara beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, o cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurası-

nın aidiyyəti qətnamələrinə istinadın daxil edilməsinə rəğmən, sənəddə bir sıra həqiqəti əks etdirməyən məqamların yer alması Azərbaycan ictimaiyyətinin ciddi narahatlığına səbəb

olub”.

XİN-in Mətbuat Xidməti İdarəsindən “İki sahil”ə verilən məlumata görə, bunu Azərbaycan Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramovun Belçika Krallığına işçi səfəri çərçivəsində Belçika Krallığının Baş Nazirinin müavini-Xarici İşlər, Avropa məsələləri, xarici ticarət və fəderal mədəniyyət institutları üzrə naziri xanım Sofi Vilmes ilə görüşü zamanı, bəzi Avropa ölkələrinin parlamentləri, o cümlədən Belçika Parlamenti tərəfindən Azərbaycana qarşı birtərəfli və qərəzli qərarların qəbul edilməsinə toxunarkən deyib.

Erməni-Fransa təxribatı Belçika Senatından sonra Nümayəndələr Palatasında da iflasa uğradı

Dekabrın 17-də Belçika Federal Parlamentinin Nümayəndələr Palatasının plenar sessiyası zamanı “Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin davamlı həlli və atəşkəsin əldə olunması üçün Belçikanın və beynəlxalq qurumların təşəbbüslərinə dəstək” adlı qətnamə lə-yihəsi səsə qoyularaq qəbul edilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dekabrın 11-də Belçika Senatının qəbul etdiyi qətnamə ilə eyni olan bu mətn-də də Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı yeganə məcburi qüvvəyə malik hü-

quqi sənəd olmaqla BMT TŞ-nin 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələrinə istinad öz əksini tapıb. Nəticədə ermənilərin və ermənipərəst qüvvələrin hər vaxtlı qəbuluna çalışdığı sənəd Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkib hissəsi olduğunu təsdiq etmiş oldu.

Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinə dəfələrlə səfər etmiş Georges Dalleman, Nümayəndələr Palatasının xarici əlaqələr komissiyasının prezidenti Els Van Hoof, Senatın müvafiq komissiyasının sədri Mark Demesmaeker, Senatda millətçi və separatçı N-VA qrupunun prezidenti Karl VanLuve, o cümlədən “erməni soyqırımı” qətnaməsinin müəllifi Peter de Roover, Darya Safai, Eileyn Samyn kimi qatı ermənipərəst deputatlar həm Senatda, həm də Nümayəndələr Palatasında müxtəlif dü-

zəliş təklifləri ilə məhz bu bəndin çıxarılmasına, sabiq işğalçı rejimin tanınmasına, onunla diplomatik əlaqələrin qurulmasına çalışsa da, öz çirkin niyyətlərinə nail ola bilmədilər. Avropa İttifaqı ölkələri arasında Fransaya ən yaxın sayılan Belçikanın fəderal hökuməti və parlamentinin öz mütəfiqindən fərqli olaraq, beynəlxalq hüquqa və münaqişə üzrə BMT TŞ qətnamələrinə əsaslanan qərarları rəsmi Parisin ermənipərəst siyasətində yenə də tənha qalmasını nümayiş etdirdi.

Qeyd edək ki, parlamentdəki müzakirələr zamanı Georges Dalleman kimi qatı

ermənipərəst deputat “Fransa kimi cəsarətli olmağa, ermənilərin taleyinə biganə qalmamağa” çağırış etsə də, parlamentdə istədiyi dəstəyi almadı.

Eyni zamanda, parlamentin xarici əlaqələr komissiyasındakı müzakirələr zamanı Belçikanın xarici işlər naziri 10 noyabr Bəyanatının uğurla yerinə yetirildiyini bildirib və Belçika daxil olmaqla, hər hansı bir dövlət tərəfindən Dağlıq Qarabağın tanınması ilə bağlı çağırışların beynəlxalq hüquqa zidd olduğunu, münaqişənin həllində beynəlxalq hüquqa əsaslanan nizamın əsas olduğunu vurğulayıb.

Erməni lobbı təşkilatlarının qətnamə layihəsindəki müəyyən bəndləri qabardaraq sünü “uğur” kimi təqdim etməsi cəhdlərinə baxmayaraq, Fransadan sonra Belçikada çox gözələdikləri “dəstəyi” ala bilməməsi ermənilər və ermənipərəst dairələrdə böyük narazılıq və ruh düşkünlüyünə səbəb oldu. Beləliklə, münaqişənin həllindən sonra regionda real iqtisadi, siyasi əməkdaşlıq və inkişaf imkanları axtarmaq əvəzinə, ermənilər və erməni diasporunun Qarabağda uydurma “soyqırımı” iddiaları və “tanınma” şüarları ilə özlərinin qıscası ideologiyasını irəlilətmək cəhdləri, nəticədə Ermənistanın hazırda mövcud olduğu dalanın daha da içərilərinə yuvarlanmasına, regionda və dünyada daha da təcrid olunmasına səbəb olacaq.

Erməni vəhşilikləri beynəlxalq medianın gözü ilə...

44 gün ərzində erməni və dünya ictimaiyyətinə feyk məlumatlar verən terrorçu ölkə informasiya savaşında da Azərbaycana məğlub oldu. Məhz çoxsaylı materialların təhlili göstərir ki, ümumilikdə məqalə və reportajların, videomaterialların əksəriyyətində Azərbaycanın torpaqlarının bir hissəsinin uzun illərdən bəri işğala məruz qalması, Azərbaycanın beynəlxalq hüquq və BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələri çərçivəsində öz ərazi bütövlüyünü bərpa etməsi, işğal altında olan ərazilərdə erməni vandallığı və s. öz əksini tapıb. “Reuters”, “Associated Press”, “France Press”, “Anadolu”, “Sinxua”, kimi dünyanın nüfuzlu agentlikləri tərəfindən müharibənin ilk günündən sona qədər gündəlik olaraq Qarabağda baş verənlər barədə xəbərlər, foto və videolar yayımlanması xüsusi qeyd edilməlidir.

Müharibənin gedişində bir sıra xarici media orqanlarının Azərbaycana müxbirlərini göndərməsi və ya ölkəmizdəki müxbirlərinin köməyi ilə döyüşlərin getdiyi qaynar nöqtələrdən çoxsaylı materiallar, xüsusilə də videoreportajlar hazırlaması Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq aləmə çatdırılması baxımından əhəmiyyətli rol oynadı. Gəncə və Bərdə terrorları diqqətdən yayınmadı. Eyni zamanda, işğalçı Ermənistanın Azərbaycanın ikinci ən böyük şəhəri olan Gəncəyə iki dəfə raket hücumu beynəlxalq mediada geniş rezonans doğurdu. “France 24” kanalı, “Reuters”, “Ria Novosti” və digər aparıcı agentliklər baş vermiş hadisələr barədə ardıcıl məlumatlar yayımladılar. Türkiyə KİV-i başda olmaqla, bir sıra xarici kanallar və saytların hadisə, zərərçəkmişlər barədə reportajlar, məqalələr yayımlamaları xüsusi qeyd edilməlidir. Türkiyənin “TRT Haber” televiziya şirkəti, “Haber Global” televiziyası və eləcə də digər kanalların Gəncədə terror zamanı videomüşahidə kamerasına düşmüş görüntüləri təqdim etməsi geniş əks-səda doğurdu.

Ermənistanın Azərbaycana qarşı

ekoloji terror heyətə keçirməsi də beynəlxalq mətbuatın diqqətindən yayınmadı. Belə ki, Kəlbəcər və Laçında qanunsuz məskunlaşdırılmış ermənilərin əraziləri tərk edərkən meşələri və evləri yandırmaları, ağacları kəsərək ekoloji terror törətmələri, azərbaycanlılara məxsus məzarları dağıtmaları kimi nüanslar “BBC”, “France Press” kimi media orqanlarının müxbirlərinin gözləri qarşısında baş verdi. Ermənilərin dinc əhaliyə qarşı qanlı terroru ilə yanaşı, Qarabağın flora və faunasına vurduğu ekoloji terror da xarici jurnalistlərin diqqətində oldu.

Qeyd edək ki, erməni vəhşilikləri bu gün də xarici mediada yer almağa davam edir. Belə ki, beynəlxalq jurnalist təşkilatı Global Journalism Council-un təşkilatçılığı ilə Azərbaycanda olan xarici jurnalistlər çalışdıqları media qurumlarında maraqlı materiallarla çıxış ediblər. İspaniya, Yaponiya, İsveçrə, İtaliya, Polşa, Almaniya, Amerika kimi böyük dövlətlərin aparıcı media qurumlarında, elektron informasiya portallarında yer alan həmin reportajlarda müharibə meydanından yüzlərlə kilometr kənardə yaşayan azərbaycanlı mülki əhalinin ermənilər tərəfindən bombalanması faktları işıqlandırılıb, işğaldan azad olunmuş yaşayış yerlərinin ermənilər tərəfindən necə dağıldığı göstərilib. Dünyanın aparıcı mətbuat orqanları - “La Vanguardia” və “EFE” nəşrləri, “CNN İspaniya” telekanalı, “Economist.com” və “Alianza-

news.com” xəbər saytları, “Kyodo” informasiya agentliyi 30 ildir öz torpaqlarına qayıda bilməyən ağıdamlı məcburi köçkünlərin yaşadıkları əzab-əziyyət haqqında oxucularını məlumatlandırırıblar.

Bundan əlavə, qardaş Türkiyənin “Haber Global” telekanalı Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş Kəlbəcər rayonundan xüsusi reportaj yayımlayıb. Kanalın Kəlbəcəre ezam olunmuş müxbiri Osman Girgin reportajın əvvəlində xatırladı ki, Ermənistanın hücumları nəticəsində 1993-cü ildə Kəlbəcərin sakinləri olan azərbaycanlılar şaxtılı havada bu bölgənin çıxışları ilə üç gün ərzində ayaqyalın yol gedib, öz torpaqlarında köçkün olublar. Reportajda həmin dəhşətli anları əks etdirən kadrlar da nümayiş etdirilib. Diqqətə çatdırılıb ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin 27 il işğal altında saxladığı bu bölgədə törədilən dağıntıların, yanğınların izləri hər yerdə var. Azərbaycan - İberoamerika Düşüncə Mərkəzinin sədri Mahir Qurbanovun İspaniyada və Meksikada dərc olunan məqalələrində ermənilərin Azərbaycan ərazisində törətdikləri ekoloji terror, vandalizm və vəhşiliklərdən bəhs olunur.

Bütün sadalanan faktlar bir daha sübut edir Azərbaycan terrorçu Ermənistan ilə mübarizədə döyüş meydanında olduğu kimi, informasiya müharibəsində də qalib ölkədir.

Nigar Orucova

Rusiya Azərbaycanın 3 müəssisəsindən alma idxalına qoyulan qadağanı ləğv edib

Rusiyanın Baytarlıq və Fitosanitar Nəzarəti üzrə Federal Xidməti (“Rosselkhozadzor”) dekabrın 21-dən Azərbaycandan alma idxalına qoyulan məhdudiyyətin bir hissəsini götürüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, xidmət Şabranın “TURAZ”, “Ran Fruit” və “Əsədov Vahid” MMC-lərindən Rusiyaya alma idxalına qoyulan qadağanı ləğv edib.

Azərbaycan-İtaliya əməkdaşlığının tarixi kökləri var

İtaliyalılar azad Qarabağda energetika infrastrukturunun yaradılmasına əməkdaşlıq edəcəklər

Ali Baş Komandan İlham Əliyevi rəhbərliyi ilə müzəffər Azərbaycan Ordusunun işğaldan azad etdiyi ərazilərdə elektroenergetika infrastrukturunun yaradılması məqsədilə "Azərenerji" ASC-nin rəhbəri Baba Rzayevlə İtaliyanın "Ansaldo Energia" şirkətinin rəhbəri Marino Guiseppe'nin və İtaliyanın ölkəmizdəki səfiri Augusto Massarinin iştirakı ilə video-konfrans formatında qarşılıqlı əməkdaşlıq sahəsində təchizat müqaviləsi imzalanıb.

Bununla da Azad Qarabağda həyata keçiriləcək layihələrə Türkiyə şirkətlərindən sonra başqa bir nüfuzlu dövlət - İtaliya da qol qoydu. "Azərenerji" ilə "Ansaldo Energia" rəhbərlərinin İtaliyanın Azərbaycandakı səfirinin iştirakı ilə imzalanmış müqaviləyə görə, Ağdam, Füzuli, Kəlbəcər və Qubadlı rayonlarında inşa olunacaq 4 ədəd 110 kV-luq yarımstansiyanın avadanlıqlarla təchizatını məhz "Ansaldo Energia" şirkəti həyata keçirəcək.

Bir daha xatırladaq ki, Ermənistanın 30 il ərzində işğal altında saxladıqları Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan rayonlarında bütün infrastruktur, o cümlədən elektrik stansiyaları, yarımstansiyaları, ötürücü xətləri dağıdaraq yerlə yeksan edilib. Bu ərazilərdə enerji sistemindən əsər-əlamət belə yoxdur. Laçın, Kəlbəcər, Şuşa və digər işğaldan azad edilmiş ərazilərdə isə erməni qəsbkarları bütün enerji infrastrukturunu dağıdıblar, apara bildikləri avadanlıqları daşıyıblar, apara bilmədiklərini isə ya partladıb, ya da yandırılıb.

Ermənistan-Azərbaycan müharibəsi zamanı İtaliya Azərbaycanın yanında olmuş, bu ölkənin parlament qrupu Azərbaycana səfər etmişdir. Senatorlar Gəncə şəhərinin Ermənistan tərəfindən raketlərlə atəşə tutulmasının nəticələri ilə, Ağdam rayonunda işğalın fəsadları ilə yerində tanış olmuş, öz fikirlərini bölüşmüşlər.

Prezident İlham Əliyev bildirib ki, müharibə dövründə Azərbaycana dəstək verən, dost ölkələr işğaldan azad olunmuş ərazilərdə bərpa və yenidənqurma işlərinə cəlb olunacaqlar. Bu gün Müstəqil Dövlətlər Birliyinin Dövlət Başçıları Şurasının videokonfrans formatında keçirilən iclasında çıxış edən dövlət başçımız bir daha bu fikirləri

mişdir. Səfər vaxtı Azərbaycan-İtaliya Birgə Bəyannaməsi qəbul olunmuş və iki ölkə arasında əməkdaşlığa dair aşağıdakı 8 sənəd imzalanmışdır:

2008-ci ilin 25-26 noyabr tarixlərində, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin İtaliya Nazirlər Şurasının Sədri Silvio Berlusconi'nin dəvəti əsasında İtaliyaya rəsmi səfər etmişdir. Səfər zamanı Azərbaycan Prezidenti İtaliya Nazirlər Şurası

2013-cü il 5 mart tarixində Romanın Müasir İncəsənət Muzeyində "Fly to Baku" müasir incəsənət sərgisinin açılış mərasimi keçirilmişdir. Sərginin açılışında Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva iştirak etmişdir. Sərgi 26 mart tarixinədək davam etmişdir.

2013-cü ilin 11-12 avqust tarixlərində İtaliyanın baş naziri Enriko Lettanın başçılıq etdiyi nüma-

baycana ilk rəsmi səfəri olmuşdur. Səfərdə Prezident Sercio Mattarella'nı xarici işlər və beynəlxalq əməkdaşlıq naziri Enzo Moavero Milanesi müşayiət etmişdir. 18 iyul tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarella arasında əvvəlcə təkbətək, sonra isə geniş tərkibdə görüş keçirilmişdir. Görüş başa çatdıqdan sonra hər iki dövlət başçısı mətbuata bəyannatlarla çıxış etmişlər. Ardınca hər iki dövlət başçının iştirakı ilə aşağıdakı sənədlər imzalanmışdır.

18-19 iyul tarixlərində İtaliya Respublikası Prezidenti Sercio Mattarella Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfər etmişdir. Bu, İtaliya Respublikası Prezidentinin Azərbaycana ilk rəsmi səfəri olmuşdur. Səfərdə Prezident Sercio Mattarella'nı xarici işlər və beynəlxalq əməkdaşlıq naziri Enzo Moavero Milanesi müşayiət etmişdir. 18 iyul tarixində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ilə İtaliya Respublikasının Prezidenti Sercio Mattarella arasında əvvəlcə təkbətək, sonra isə geniş tərkibdə görüş keçirilmişdir. Görüş başa çatdıqdan sonra hər iki dövlət başçısı mətbuata bəyannatlarla çıxış etmişlər. Ardınca hər iki dövlət başçının iştirakı ilə sənədlər imzalanmışdır.

2020-ci il 19-21 fevral tarixlərində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-əlləri cənab İlham Əliyevin İtaliyaya dövlət səfəri həyata keçirilib. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İtaliyaya ilk dövlət səfəri olan bu səfər mahiyyət və məzmun etibarilə tarixi səfər olub. Səfər çərçivəsində ümumilikdə 28 sənəd imzalanıb.

Enerji sahəsində əməkdaşlıq

1995-cü ilin 10 noyabr tarixində ARDNŞ və İtaliyanın ENİ/Agip şirkətinin də daxil olduğu beynəlxalq konsorsium arasında Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı Qarabağ perspektiv strukturunun kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsünə dair Saziş imzalanmışdır.

1996-cu ilin 4 iyun tarixində ARDNŞ və İtaliyanın ENİ/Agip şirkətinin də daxil olduğu beynəlxalq konsorsium arasında Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı Şah Dəniz perspektiv strukturunun kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsünə dair Saziş imzalanmışdır.

1998-ci ilin 2 iyun tarixində ARDNŞ və İtaliyanın ENİ/Agip şirkətinin də daxil olduğu beynəlxalq konsorsium arasında Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı "Kürdaş" dəniz blokunun kəşfiyyatı, işlənməsi və hasilatın pay bölgüsünə dair Saziş imzalanmışdır.

2002-ci ilin sentyabr ayında İtaliyanın ENİ şirkəti Bakı-Tbilisi-Ceyhan Əsas İxrac Boru Kəməri layihəsinə dair Sazişi imzalayaraq 5 % payla layihə üzrə sponsorlar qrupunun üzvünə çevrilmişdir.

təkrarlaraq qeyd edib ki, birinci müqavilə Türkiyə şirkəti ilə imzalanıb, ikinci müqavilənin isə İtaliya şirkəti ilə imzalanması nəzərdə tutulur.

Azərbaycan-İtaliya ikiterəfli münasibətləri

İtaliya Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyini 1 yanvar 1992-ci ildə tanımış, 8 may 1992-ci ildə iki ölkə arasında diplomatik əlaqələr yaradılmışdır. 1997-ci ilin mart ayında İtaliya hökuməti Cənubi Qafqaz ölkələri arasında ilk dəfə Azərbaycanda öz səfirliyini təsis etmişdir. 2003-cü ilin dekabr ayında Azərbaycan Respublikasının İtaliyada Səfirliyi təsis edilmişdir;

1992-1993-cü illərdə İtaliya ATƏM-in (indiki ATƏT) Minsk Qrupu çərçivəsində Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin nizamlanması istiqamətində danışıqlar prosesinə cəlb olunmuşdur, lakin münasibətlərin həllinə dair İtaliya tərəfinin (Mario Rafaeillinin sədrliyi ilə) hazırladığı təkliflər heç bir nəticə verməmişdir.

1997-ci ilin 25-28 sentyabr tarixlərində Azərbaycan Respublikası Prezidenti Heydər Əliyevin İtaliyaya rəsmi səfəri iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafına təkan vermişdir.

1997-ci ildən sonrakı dövrdə İtaliyanın rəsmi şəxsləri Azərbaycana, Azərbaycanın rəsmi şəxsləri isə İtaliyaya çoxsaylı səfərlər etmiş, iki ölkə arasında ikiterəfli əlaqələrin tənzimlənməsi, əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsinə dair sənədlər imzalanmışdır. 2005-ci ilin 24-25 fevral tarixlərində Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin İtaliyaya rəsmi səfər et-

nin Sədri Berlusconi və İtaliya parlamentinin Deputatlar Palatasının Sədri Fini, aparıcı İtaliya şirkətlərinin rəhbərləri görüşmüşdür.

2 iyun 2011-ci il tarixində İtaliya Respublikasının Prezidenti Corcio Napolitanonun dəvəti ilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev İtaliyanın birləşdirilməsinin 150-ci ildönümü ilə bağlı təşkil olunmuş rəsmi tədbirdə iştirak etmişdir. O, həmçinin 5000 hərbinin iştirak etdiyi hərbi paradada və nümayəndə heyətlərinin şərəfinə təşkil olunmuş konsert proqramında iştirak etmişdir və bir sıra görüşlər keçirmişdir.

2011-ci ilin 25 noyabr - 4 dekabr tarixlərində Azərbaycanın Birinci Xanımı Mehriban Əliyevə İtaliyaya səfər etmişdir. Azərbaycanın Birinci Xanımı Mehriban Əliyevanın Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Romada Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpasının 20-ci ildönümünə həsr edilən mərasimdə iştirak etmək məqsədilə Mehriban Əliyevanın İtaliyaya səfəri zamanı İtaliya Baş nazirinin xanımı Elza Antonioli Monti və prezident C.Napolitano ilə görüşlər keçirilmişdir.

2012-ci ilin 19-22 aprel tarixlərində Azərbaycanın Birinci Xanımı Mehriban Əliyevə İtaliyaya səfər etmişdir.

2012-ci ilin 17-21 aprel tarixlərində İtaliyada ilk dəfə olaraq Azərbaycan Mədəniyyət Günləri keçirilmişdir.

2012-ci ilin 18-19 iyul tarixlərində İtaliya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general Biacio Abrate Azərbaycana rəsmi səfər etmişdir. Səfər zamanı o, müdafiə naziri ilə görüşmüş, Prezidenti tərəfindən qəbul edilmişdir.

yəndə heyəti Azərbaycana səfər etmişdir. Səfər çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti və İtaliya baş naziri arasında görüş keçirilmişdir. Səfərin sonunda Birgə Bəyannamə qəbul edilmişdir. 25 oktyabr tarixində Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə təmir-bərpa işlərinin həyata keçirildiyi Romanın Kapitolini Muzeyinin "Filosoflar zalı"nın açılış mərasimi keçirilmişdir.

2013-cü ilin 12-14 noyabr tarixlərində İtaliyanın nüfuzlu işgüzar dairələrinin nümayəndələrindən ibarət heyətin Azərbaycana səfəri və Bakıda iri miqyaslı Azərbaycan-İtaliya Biznes Forumu təşkil edilmişdir.

2014-cü il 13-15 iyul tarixlərində Prezident İlham Əliyev İtaliyaya rəsmi səfər etmişdir. 2015-ci il 4 mart Romada Bakı 2015 Birinci Avropa Oyunlarının təqdimat mərasimi keçirilmişdir. Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Avropa Oyunlarının Təşkilat Komitəsinin sədri Mehriban Əliyevə mərasimdə iştirak etmişdir.

2015-ci il 8-10 iyul tarixlərində Prezidenti cənab İlham Əliyev "Milan EXPO 2015" beynəlxalq sərgidə Azərbaycan pavilyonunun açılışında iştirak etmək məqsədilə İtaliyaya işgüzar səfər etmişdir;

7-8 noyabr tarixlərində İtaliyanın xarici işlər və beynəlxalq əməkdaşlıq naziri Paolo Centiloni ölkəmizə rəsmi səfər etmişdir. Belə ki, P.Centiloni Azərbaycana ilk rəsmi səfər etmiş İtalyan xarici işlər naziri olmuşdur.

2018-ci il 18-19 iyul tarixlərində İtaliya Respublikası Prezidenti Sercio Mattarella Azərbaycana rəsmi səfər etmişdir. Bu, İtaliya Respublikası Prezidentinin Azər-

Gürcüstanın "AjaraTv12" kanalında Azərbaycan həqiqətlərindən bəhs edən "Tunelin sonunda işıq" adlı sənədli filminin nümayişinə başlanılıb

„სინათლე გვირავის ბოლოს“...

Azərbaycanın Batumi şəhərindəki Baş konsulluğunun təşkilatçılığı və dəstəyi ilə dekabrın 18-də "AjaraTv12" televiziya kanalında "Tunelin sonunda işıq" adlı sənədli filminin nümayişinə başlanılıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan həqiqətlərindən bəhs edən film həftədə üç dəfə olmaqla 2 həftə ərzində efirə veriləcək.

və diplomatik yollarla həll etməyə çalışdı, lakin danışıqlar prosesi uğursuz olduğundan, münafiqin hərbi həll yoluna üstünlük verdi", tanınmış media mütəxəssisi Amiran Kiquradze "Tamamlanmış müharibə antologiyası, Azərbaycan hərbi potensialını birləşdirərək, məsələni hərbi yolla həll etmək üçün ən yaxşı meqamı gözlədi", millət vəkili, "İctimai Ekspertlər Birliyi"nin sədri Tamaz Çinçad-

dən sonra azərbaycanlı qaçqınlar Dağlıq Qarabağa və evlərinə qayıdılar" mövzularında çıxışlar edəcəklər.

Tanınmış gürcü sosioloq və politoloqların iştirakı ilə keçirilən verilişdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tolerantlıq və humanizmi ilə seçilən, ermənilərin işğaldan azad edilmiş Azərbaycan torpaqlarında qalmasına

„სინათლე გვირავის ბოლოს“...

Filmə Azərbaycan Ordusunun Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş ərazilərimizin azad edilməsi uğrunda genişmiqyaslı hərbi əməliyyatlardan bəhs olunur.

Filmin nümayişi zamanı beynəlxalq hüquq üzrə ekspert Rostom Quntaşvili "Dağlıq Qarabağ bir anklavdır, Azərbaycan ərazisinin dərinliklərində bir adadır və Ermənistanla heç bir coğrafi sərhədi yoxdur", sosioloq Nuqzar Çxaidze "İllərdir dəyişməmiş "dondurulmuş" qarşıdurmaya görə "Status-kvo", "Qarabağla birlikdə münafiqin coğrafiyası və Azərbaycan məsələni siyasi

ze "27 yaşlı "Qaranlıq Gecələr" in tamamlanması", "27 illik kabus sona çatdı, Azərbaycan xalqının çoxdan gözlənilən arzusu gerçəkləşdi", "Düzgün taktika və qazanılan hərbi-siyasi qələbə işğal olunmuş ərazilər üzərində nəzarəti bərpa etdi", sosioloq Qiorqi Masalkin "Azərbaycan əvvəlki şöhrəti ilə bərabər Laçın, Ağdam, Kəlbəcər, Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan və Qubadlıya, habelə Naxçıvan və Türkiyəni Azərbaycanla birləşdirən Ermənistan ərazisindəki nəqliyyat dəhlizi", "Qarabağın daxilində yerləşən Hadrut və Şuşa rayonları qayıtdı", "27 illik gözləmə-

dair qərarı veriliş iştirakçıları tərəfindən xüsusilə vurğulanacaq.

Ermənilərin 30 ilə yaxın müddətdə işğal altında saxladığı Azərbaycan ərazilərində tarixi-mədəni abidələri, məscidləri, qəbirləri və digər tikililəri viran qoymasını, eləcə də ikinci Qarabağ müharibəsindən sonra ərazilərimizi tərk edən ermənilərin evləri, mədəniyyət ocaqlarını, təhsil müəssisələrini yandıraraq, meşələrimizdəki yüz illərlə yaşlı ağacları kəsərək "yaşıl qətlam" həyata keçirdiklərinə dair qismətərajlı videomateriallər nümayiş etdiriləcək.

Mələhət İbrahimqızı: "Ziyanın aradan qaldırılması istiqamətində işlər təxirəsalınmadan davam etdirilir"

Vətən müharibəsi dövründə mülki əhaliyə, sahibkarlara, o cümlədən dövlət əmlakına və digər infrastrukturlara dəymiş ziyanın qarşılınması və problemlərinin həlli dövlətimizin diqqət mərkəzindədir. Bu da təsadüfi deyil. Prezident İlham Əliyevin hər zaman ifadə etdiyi kimi, Azərbaycanın dövlət siyasətinin mərkəzində məhz Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Bu mənada, qeyd olunan istiqamətlərdə bir sıra tədbirlərin həyata keçirilməsi üçün ölkə başçısı tərəfindən müvafiq sərəncamların imzalanması dövlətimizin öz vətəndaşlarına göstərdiyi diqqət və qayğıını növbəti dəfə bariz şəkildə nümayiş etdirir". SİA-nın verdiyi məlumata görə, bu fikirləri Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədr müavini Mələhət İbrahimqızı deyib.

dəymiş ziyanın müəyyənləşdirilməsi, qiymətləndirilməsi və bərpası istiqamətində işlər təxirəsalınmadan davam etdirilir: "Dekabrın 14-də cənab Prezident tərəfindən ilkin mərhələdə zərərçəkmiş mülki əhalinin zəruri sosial

ehtiyaclarının təmin edilməsi və onların məişət və şəxsi əşyalarına dəymiş ziyanın aradan qaldırılması ilə bağlı daha bir Sərəncam imzalanıb. Bu Sərəncamla təcavüz nəticəsində dağıdılmış və ya qəzalılıq vəziyyətə düşmüş yaşayış evləri üzrə məişət əşyalarına dəymiş ziyanla bağlı hər bir ailə üzvünə 1500 manat və digər ziyan dəymiş yaşayış evləri üzrə hər bir ailəyə 1000 manat məbləğində maddi yardımın ayrılması qərara alınıb. Yerli icra hakimiyyəti orqanları aidiyyəti ərazi üzrə ayrılması nəzərdə tutulan maddi yardımın yaşayış evlərinin sahiblərinə və ya onların qanuni nümayəndələrinə bank vasitəsi ilə ödənilməsinə təmin edəcəklər. Bu maddi yardımlar evləri dağıdılmış və ya qəzalılıq vəziyyətə salınmış mülki əhalinin məişət və şəxsi əşyalarına dəymiş ziyanla bağlı hər bir ailəyə verilən pul vəsaitlərini əhatə edir. Növbəti mərhələdə isə, mülki əhaliyə, dövlətə və sahibkarlıq fəaliyyəti subyektlərinə məxsus dağıdılmış və ya qəzalılıq vəziyyətə salınmış, qismən ziyan dəymiş yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin təmir-bərpası işlərinin, həmçinin nəqliyyat vasitələrinə, kənd təsərrüfatı məhsulları və texnikasına, o cümlədən əhaliyə məxsus tələf olmuş heyvanlar üzrə dəymiş ziyanın aradan qaldırılması üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsinə başlanılacaq".

Millət vəkili sözlərinə görə, əhaliyə

Gələn ilin qeyri-ış günləri açıqlandı

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin (ƏƏSMN) Kollegiyasının 18 dekabr 2020-ci il tarixli Qərarı ilə 2021-ci il üçün iş vaxtı norması və istehsalat təqvimini təsdiq edilib.

Nazirlikdən "iki sahili"ə verilən məlumata görə, 2021-ci il üçün iş vaxtı normasında bildirilir ki, Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinə, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasında Zəfər Gününün təsis edilməsi haqqında" 2020-ci il 3 dekabr tarixli Sərəncamına və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin "2021-ci il üçün Novruz, Ramazan və Qurban bayramları günlərinin müəyyən edilməsi haqqında" 2020-ci il 3 dekabr tarixli 483 nömrəli Qərarına əsasən 2021-ci ildə aşağıdakı günlər iş günü hesab ediləcək:

- 1, 2 yanvar - Yeni il bayramı;
- 20 yanvar - Ümumxalq hüzn günü;
- 8 mart - Qadınlar günü;
- 20, 21, 22, 23, 24 mart - Novruz bayramı;
- 9 may - Faşizm üzərində qələbə günü;
- 13, 14 may - Ramazan bayramı;
- 28 may - Respublika günü;
- 15 iyun - Azərbaycan xalqının milli qurtuluş günü;
- 26 iyun - Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri günü;
- 20, 21 iyul - Qurban bayramı;
- 8 noyabr - Azərbaycan Respublikasının Zəfər günü;
- 9 noyabr - Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı günü;
- 31 dekabr - Dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyi günü.

2021-ci ildə həftələrarası istirahət günlərinin iş günləri hesab olunmayan bayram günləri ilə üst-üstə düşməsi ilə əlaqədar olaraq beşgünlük iş həftəsində 4 yanvar, 25, 26 mart, 10 may, 28 iyun tarixləri, altıgünlük iş

həftəsində 25 mart, 10 may tarixləri istirahət günləridir.

2021-ci ildə beşgünlük iş həftəsində 241 iş günü (onlardan 8-i bayramqabağı və Ümumxalq hüzn günü qabağı iş günləridir), iş günü hesab edilməyən 109 istirahət günü (onlardan, 5-i iş günü hesab edilməyən bayram günləri ilə üst-üstə düşən), iş günü hesab edilməyən 19 bayram (5-i istirahət günləri ilə üst-üstə düşən) və 1 Ümumxalq hüzn günü vardır.

Azərbaycanda gündəlik normal iş vaxtının müddəti 8 saatdan, gündəlik normal iş vaxtına uyğun olan həftəlik normal iş vaxtının müddəti isə 40 saatdan artıq ola bilməz. Bir qayda olaraq, iki istirahət günü olan beşgünlük iş həftəsi müəyyən edilir.

2021-ci il üçün 40 saatlıq iş həftəsində iş vaxtının illik norması 1920 saatdır.

Altıgünlük iş həftəsi tətbiq edilərkən həftəlik norma 40 saat olduqda gündəlik iş vaxtının müddəti 7 saatdan və bilavasitə səhəri gün istirahət günü olan iş gününün müddəti 6 saatdan çox ola bilməz. Altıgünlük iş həftəsi olan iş yerlərində də 40 saatlıq iş həftəsində çalışanlar üçün 1920 saatlıq illik iş vaxtı norması tətbiq edilməlidir. 2021-ci il üçün iş vaxtı norması və istehsalat təqvimini Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin rəsmi internet saytında (<http://sosial.gov.az/istehsalat-tqvi-mi>) da yerləşdirilib.

“Qara pantera”, ALTAY, “Qızıl qartal” Azərbaycana gələ bilərmə?

məqsədləri də yerinə yetirmək qabiliyyətinə də malikmiş. Həmçinin, “Qızıl qartal” reallıqda Amerikanın F-15 Eagle (Qartal) qırıcısına alternativlik təşkil edir, qiymətdə də ondan ucuzdur.

Beləliklə, İraq və Filippin hərəsinə 16 ədəd “Qızıl qartal” təyyarəsi əldə edərək, onları təlimçi pilotlara təhvil veriblər və sonradan məlum olub ki, KAI T-50 yüksək hərbi əməliyyatlar həyata keçirmək qabiliyyətinə malikdir, həmçinin istifadəsi müddətində az xərclər tələb edir.

Artıq İraq hərbiçiləri “Qızıl qartal”

Dünyanın silah bazarında oyunçular dəyişir

Azərbaycanın Qarabağda 44 günə həyata keçirdiyi və şərəf tarixinə Vətən müharibəsi adı ilə yazdığı qələbəsində istifadə edilən müasir hərbi texnologiyalar və digər texniki təchizatlar, tətbiq olunan silahlar sübut etdi ki, artıq yeni və global dünyanın hərbi arealında yeni tələbatlar yaranır və bu tələbatların realizəsini ilk olaraq ölkəmiz həyata keçirərək, cəbhədə əməli şəkildə nümayiş etdirdi. Artıq dünyanın aparıcı hərbi ekspert və mütəxəssisləri də etiraf edirlər ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri yalnız canlı qüvvəsinin şücaət və qəhrəmanlıqları ilə deyil, həm də onlara məxsus olan ən müasir silah və sursatlardan peşəkarcasına istifadə etməklə, qısa müddətdə düşməne sarsıdıcı zərbələr endirdi, zəfər qazandı. Lakin söz yox ki, həmin proses - yeni hərbi sistemlərin əldə edilməsi və Azərbaycanın silah və hərbi texniki arsenalına qatılması davam etmək qüdrətindədir. Daha dəqiq desək, Azərbaycanın güclü hərbi sənayesi ilə yanaşı, xarici ölkələrin istehsal etdikləri müasir texnikaların da cəlb edilməsi marağı reallaşdırılacaq.

Norveç sifariş verib, Oman isə astronomik məbləğə - 885 milyon dollara 76 ədəd “Qara pantera” almağa hazır olduğunu bəyan edib. Bu arada Rusiyanın tanınmış hərbi eksperti Pavel Felqenqaerinin sözügedən mövzuda verdiyi şərh maraqlıdır. Onun sözlərinə görə, artıq Azərbaycan Cənubi Koreyadan 100 müasir K2 tanklarını əldə etmək istəyindədir. Bu tank hərbi mütəxəssislər tərəfindən “Qara pantera” adlandırılır və döyüş şəraitində bir çox ultramüasir imkanları, üstünlükləri ilə seçilir. Məhz bu tələbatı nəzərə alan Cənubi Koreyanın Hyundai Rotem şirkəti Polşa hökuməti ilə 2023-cü ilədək 800 ədəd K2 Blak Panther tankını istehsal etmək razılaşmasını əldə edib.

Qeyd olunur ki, Cənubi Koreyanın K2 PL tankının Polşa versiyası Varşavanın konkretləşmiş tələbatı əsasında təchiz edilib. Belə ki, polşalı hərbiçilər arzu ediblər ki, tank Mərkəzi Avropadakı hərbi teatr fəaliyyəti mühitində uyğun olmalı, həmçinin hərbi maşının komanda və idarəetmə sistemində məhz Polşa istehsalı olan avadanlıqlar

in-teqrasiya edilməlidir.

Bu da son deyil. Məsələ ondadır ki, polşalı hərbi mütəxəssislərin təkliflərindən sonra Norveç və Oman da “Qara pantera” tankını əldə etmək üçün müraciətlər ediblər. Əvvəlcə Oslo bəyan etdi ki, “Qara pantera” ilə yaxından maraqlanır, ardınca isə Oman astronomik məbləğə - 885 milyon dollara 76 ədəd “Qara pantera” almağa hazır olduğunu bəyan edərək, yeni tankların Britaniyanın “Çellencer-2” və Amerikanın M60 tankları ilə əvəzlənəcəyini bildirdi. Nəticədə Cənubi Koreya KİV-ləri tələskənliklə bəyan etdilər ki, “Qara pantera”nın səhra versiyası artıq Oman sultanlığının səhrasında sınaqdan keçirilib və mühitin tələb etdiyi sınaqlardan uğurla çıxıb. Alıcıya tankın rəng qamması, maskirovka çalarları və dizaynının xarici görünüşü də müsbət təsir bağışlayıb.

Cənubi Koreyanın KA-50 - Qızıl qartal hərbi-təlim təyyarəsi ABŞ-ın F-15 qırıcısına necə meydan oxudu?

Bu isə Cənubi Koreya hərbi sənayesinin beynəlxalq silah bazarındakı yeganə uğurları deyil. Məslən, 155 mm-lik K9 Thunder artilleriya qurğusu Hindistanın, Norveçin, Finlyandiyanın və Estoniyanın arsenalına daxil edilib.

Maraqlı hadisə ikiyerlik sənədsüretli hərbi-təlim təyyarəsi olan KA-50 Golden Eagle (Zııl qartal) ilə baş verib. Məlum olub ki, Seul kommertantları əvvəlcə onu KAI kimi təqdim ediblər və birmənalı olaraq təlim təyyarəsi kimi göstəriblər, lakin bu təyyarə hərbi

tal”larla İŞİD silahlılarına hücum etməyə başlayıblar. Filippinin prezidenti Rodrigo Duterte isə “Qızıl qartal”ların əldə edilməsinə şəxsən nəzarət edir. Çünki o 2017-ci ildə Maravi şəhərində bu təyyarənin cihadçı silahlılara qarşı apardığı əməliyyatları izləyib. Nəticədə təlim təyyarəsi kimi istehsalə başlayan “Qızıl qartal” artıq F-15-lərə sözün əsl mənasında meydan oxumağa başlayıb.

“Kifayət qədər kütləvi sənaye inkişafı keçən Cənubi Koreya Avropa və ABŞ-ın silah və texnologiyalarına rəqiblik etməyə başlayıb”. Bunu isə Stokholmda dünya problemləri araşdırmaları institutunun baş elmi mütəxəssisi Saymon bildirib.

Türkiyənin ALTAY tankları silah embarqosunun yaratdığı bütün çətinlikləri aşaraq döyüşlərə hazırdır!

Lakin dünyanın silah istehsalı texnologiyalarında Cənubi Koreya deyil, həmçinin Türkiyə hərbi sənayesi də öz sözünü deməkdə davam edir. Özü də Cənubi Koreya ilə birgə əməkdaşlıq sahəsində daha uğurlu nəticələr əldə edilib. Məsələn, 2008-ci ildə Cənubi Koreya və Türkiyə arasında bir sıra hökumətlərarası razılaşmalar əldə olunub. Onların arasında “Qara panter” tankının türklərin kifayət qədər perspektivli ALTAY tankı ilə texnoloji imkanlar baxımından mübadilə bazasının təşkilini göstərmək olar. Qardaş ölkənin ALTAY tankı ordu generalı Fahrettin Alta-

Dünyada səs salan həmin ölkələrin hərbi texnologiyalarının, silahlarının gələcəkdə Azərbaycanda da mövcud olması faktı reallaşa bilər.

Noyabrın sonunda məlum oldu ki, Türkiyə-Qətər BMC şirkəti layihənin icrasının dayanmaması və tankın tələb edilən təchizatlarını təmin etmək üçün Cənubi Koreyanın Hyundai Rotem şirkətinə müraciət ünvanlayıb. Belə ki, BMC müdafiə texnologiyaları sahəsində məhz Hyundai Rotem

yın (1880-1974) xatirəsinə adlandırılıb. General 1919-1923-cü illərdə Türkiyənin müstəqilliyi uğrunda gedən müharibədə 5-ci süvari korpusuna rəhbərlik edib.

ALTAY tankı 2019-cu ildə Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dəftərxanasında 2020-ci ilin hərbi texnikaları nümunələri sırasına daxil edilib.

2019-cu ildə tankın istehsalı ilə məşğul olan Türkiyə-Qətər BMC şirkətinin baş müəssisə aksioneri Ethem Sancak bildirmişdi ki, ALTAY silahlanmaya 24 ay ərzində qəbul olunacaq.

Lakin Qərb bu proqramın pozulması üçün hər şey etdi. Türkiyə tərəfi ALTAY-ı Almaniyanın MTU mühərriki və RENK tranmissiyası ilə təchiz etməyi planlıyrdı. Ancaq Türkiyəyə qarşı son iki ildə tətbiq edilən silah embarqosu almaniyalı istehsalçılarla danışıqların qarşısını aldı. Türkiyə analoji problemi Fransa ilə də yaşadı. Belə ki, ALTAY tankının zirehini fransızlar təchiz etməli idilər.

üzərindən iki Cənubi Koreya konsernlərinə: mühərrik istehsalçıları olan Doosan və S&T Dynamics şirkətlərinə müraciət edib.

Qeyd edək ki, ALTAY tankı sınaq zamanı yüksək göstəriciliyə sahib oldu. Belə ki, hərbi maşın 4000 km məsafəni qət etmək qabiliyyətindədir. Bütün bunlar isə göstərir ki, dünyanın silah monopoliasında illərdir qalmaqda davam edən bazarlar artıq öz yerlərini Cənubi Koreya, Türkiyə kimi ölkələrə verə bilərlər.

Digər tərəfdən isə bu ərəfələrdə Azərbaycanın silahlanması üçün yeni imkanlar da açılmaqdadır. Nəzərə alarsaq ki, Türkiyə ilə qardaşlıq və hərbi əməkdaşlıq mühiti ən yüksək səviyyədədir və eyni zamanda, Azərbaycanın Cənubi Koreya ilə də bir sıra mühüm sahələrdə əməkdaşlıq imkanları müsbət məcrada davam edir, bu zaman dünyada səs salan həmin ölkələrin hərbi texnologiyalarının, silahlarının gələcəkdə Azərbaycanda da mövcud olması faktı reallaşa bilər.

Rövşən RƏSULOVA

- Elşən müəllim, son günlər Rusiya sülhməramlılarının Dağlıq Qarabağda Araik Arturyanla olan istisna münasibətlərinin əksinə olaraq Vladimir Putin bir daha Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın ərazisi olduğunu bildirdi. Buna sizin münasibətiniz?

- Putin müharibənin gedişində belə bir ifadə işlətməmişdi ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycan ərazisidir və ona görə də KTMT müqaviləsi çərçivəsində Rusiyanın məsələyə müdaxiləsi yolverilməzdir. İndi də

Elşən Musayev: "Paşinyan yıxılmağa yer, qaçmağa məkan axtarır"

- Vladimir Putin ənənəvi brifinqində bəyan etdi ki, "Paşinyanın Amerika səfirliyinə qaçmasa onu dəstəkləyəcəyik" deməklə bir növ həm də Paşinyanın ABŞ-ın kadri olduğunu rəsmən bəyan etmədi

Müharibədəki məğlubiyyət isə onun sonunu gətirib. İndiki vəziyyətdə atdığı addımlar da açıq panikanın təzahürüdür. Paşinyan yıxılmağa yer, qaçmağa məkan axtarırdır. O siyasətçi ola bilmədiyi üçün belə vəziyyətdədir. O peşəkardır, son dərəcə naşiddir. Naşid insan isə siyasətdə çox davam gətirə bilməz.

- Hadrut istiqamətində erməni təxribatları baş ver-

rib. Nə baş verir? Mühərribə hələ bitməyib?

- Ermənilərin xəmiri təxribatla yoğurulub. Təxribat onların qanındadır, canındadır. Təxribat onların həyat tərzidir. Erməni çox mənfur düşməndir. Onlardan bütün pislikləri gözləmək olar. Təbii, müəyyən mərhələdə ürək bulandıрмаğa, təxribatlar törətməyə çalışacaqlar. Amma niyyətlərinə çata bilməyəcəklər. Planladıkları hər təxribat öz başlarında çatlayacaq. Erməni artıq uduzub. Rəzil olub. Məhv olub. Azərbaycanın dəmir yumruğu onların başını əzib. Əzilən başın isə normal düşüncəsi mümkün deyil. Hadrut da daxil, haradasa təxribat eləmək istəsələr mütləq cavablarını alacaqlar. Azərbaycanın müzəffər ordusu bütün təxribatların qarşısını almağa qadirdir.

- Erməni silahlıları hələ də Laçın dəhlizi vasitəsi ilə Qarabağa gəlməkdədir, sülhməramlıların

erməni terrorçularının Qarabağa sızmasına göz yumması nədən qaynaqlanır?

- Qarabağ Azərbaycandır. Qarabağ bizimdir. Qarabağ özəli Azərbaycan torpağıdır. Tezliklə o müqəddəs torpaqlarda Azərbaycan vətəndaşları yaşayacaq. İllərdən öz vətənlərindən didərgin düşmüş həmvətənlərimiz nəhayət öz doğma yurd-yuvalarına qayıdacaq. Hər yerdə Azərbaycan bayrağı dalğalanacaq, hər məkanda Azərbaycan sədası eşidiləcək. Eyni zamanda hansısa qüvvə bu torpaqlarda təxribat eləmək istəsə mütləq şəkildə cavabını və cəzasını alacaq. Ermənilər bitiblər, məhv olublar. Onların başı elə əzilib ki, bundan sonra hətta istəsələr, arzusunda olsalar belə nə isə edə bilməzlər. Azərbaycan dövləti hər şeyə nəzarət etmək və bütün təxribatların qarşısını almaq iqtidarındadır.

Gülyana

Müsaibimiz Demokratik Maarifçilik Partiyasının sədri, millət vəkili Elşən Musayevdir

həmin fikri bir başqa formada, fəqət eyni mətnlə yenidən söyləyir. Demək ki, bu artıq tam formalaşmış fikirdir və məlum mövqeyi Rusiya dövlətinin mövqeyi kimi qəbul etmək olar. Yeni, sülhməramlıların və ya Rusiyaya bağlı hansısa təsisatın, təşkilatın sərgilədiyi münasibət, fəaliyyət deyil, məhz Putinin söylədiyi fikirlər daha mötəbər mənbə kimi qəbul edilməlidir.

ki?

- Paşinyan konkret olaraq "Soros"un kadridir. Bunu da hamı bilir. Onu hakimiyyətə gətirən də "Soros"dur, maliyyəçisi də, istiqamət verəni də. Bu adam ilk gündən etibarən sükanı əldən verib, müstəqil olmayıb, qeyri-adekvat, sistemsiz fəaliyyət göstərmişdir. Sonucda da həm özünü, həm də rəhbərlik etdiyi dövləti, xalqı uçuruma aparıb.

Koçaryanın Moskva səfəri Paşinyanın istefası deməkdir?

Realist prizmadan yana-rşib tək bir sözlə ifadə etsək Paşinyanın istefası qeyri-realdır. Paşinyan istefaya getməyəcək, ən azından belə tez müddətdə ya da yaxın perspektivdə və üstəlik də elə yəni realist nöqtəyi nəzərdən yanaşsaq rəsmi Moskvanın özü belə onun istefasında maraqlı deyil. Nəyə görə? Buna aydınlıq gətirməyə çalışacam.

Əvvəla, Paşinyanın özü belə xalqa video-müraciətində bunu açıqca bildirdi ki, istefaya getməyəcək. Eyni zamanda onu da dedi ki, müharibə ilə bağlı istintaq komissiyası yaratmağa, hətta xalq məhkəməsi qarşısına çıxmağa hazırdır, amma istefa yox. Əksinə o bildirdi ki, təmas nöqtələri tapmağa çalışaraq Türkiyə və Azərbaycanla münasibətləri yaxşılaşdırmaq lazımdır. Hər nə qədər Paşinyana müxalif düşərgədə dayanan şəxslər yaranmış vəziyyətdən istifadə edərək onun hakimiyyətdən getməsinə çalışsalar, Paşinyanın bu sözləri onların etirazlarının daha da gərginləşməsinə yol açsa da onun sözlərindən də başa düşüldüyü kimi o hələ ki, hökumət başçısı kimi qalmaqda iddialıdır, istefa yox, gələcəkdə nə edəcəyi, hansı addımları atacağı istiqamətində düşünür.

İndi o məqama gəlirəm ki, nəyə görə rəsmi Moskva belə onun istefaya getməsinə maraqlı deyil? Vurguladığım kimi ən azından yaxın zamanda. Ona görə ki, rəsmi Moskva, Putin artıq hal-hazırkı məqamı, mövcud situasiyanı post-münaqişə dövrü kimi xarakterizə edir və burada mütəmadi olaraq

Türkiyə Prezidenti sayın Erdoğanla danışır, indiki və bundan sonrakı vəziyyəti və periodu müzakirə edirsə və Paşinyan da əvvəlki dövrlərdən fərqlənməyərək xaricdən gələn, ya da belə deyək, aldığı direktivlərlə hərəkət edirsə, deməli, onun özü belə artıq derk edir ki, Türkiyənin regiondakı və xüsusilə Dağlıq Qarabağ məsələsində gündən-günə möhkəmlənən mövqeyini nəzərə alaraq ən uyğun variant, Türkiyənin reallığını derk etməkdir. Eyni zamanda da şübhəsiz ki, bölgədəki Rusiya reallığını daha aydın derk etməkdir. Yeni bundan əvvəlki illərdə Paşinyanın "bu yolu necə azdırdım" bilirik, bunun detalları artıq hamıya məlumdur. Təbii ki, Paşinyan üçün hər nə qədər ağır və acılı da olsa artıq Azərbaycanın qalibiyyətini də derk edir.

Putinin Erdoğanla olan hal-hazırkı müsbət münasibətlərini, təmaslarını da əsas götürərək Paşinyan istefaya deyil, bundan sonrakı təmas nöqtələri tapmaq cəhdlərinə fokuslanmaqdadır. Koçaryanın Moskva səfəri nə kimi dəyişikliklərə səbəb olacaq məsələsinə gəldikdə isə əvvəla o amil göz önündə tutulmalıdır ki, böyük siyasət aktorları üzərindən dəyərləndirmədən daha çox, maraqlar prizmasından əsas götürülür. Bu xüsusilə Rusiya kimi bir dövlət üçün xarakterikdir.

Bu gün bəzi dairələr Rusiyanın kimi dəstəklədiyi ya da dəstəkləyəcəyi sualını tez-tez gündəmə gətirirlər. Sözsüz ki, burada Koçaryan, Paşinyan, ya başqa birisi deyil, Rusiyanın öz maraqları daha prioritet məsələdir. Koçaryanın da bu səfəri Moskvanın mövqeyində elə əsaslı dəyişikliyə səbəb olmayacaq.

Əvvəla, bunu qeyd edirəm ki, Er-

mənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın Rusiyaya səfəri ləğv edildi. Paşinyan hər nə qədər ciddi cəhdlə səy göstərsə də Rusiya rəhbərliyində yüksək səviyyəli görüşə nail ola bilmədi. Bununla əlaqədar olaraq baş nazirin protokol xidmətinin rəhbəri Moskvadan geri çağırıldı. Düşünürəm ki, Rusiya Paşinyana qarşı bu cür münasibət göstərməklə ona vaxtilə azmış olduğu "düz yolu" göstərməyə çalışır. İkincisi isə az öncə maraqlar məsələsinə toxundum. Bu maraqların əsas götürülməsi olduğunu nəzərə alsaq təbii ki, istər Paşinyanın ciddi cəhdlə Moskvaya səfərə can atması, istərsə də Koçaryanın, hər

ikisinin də şəxslər qismində öz marağı var. Bu da Rusiya üçün aydındır. Rusiya tərəfindən əsas məsələ Koçaryanı rəsmi Moskvaya sadıq bir siyasətçi kimi yaxın tutmaq, Rusiya reallığını vaxtilə derk etməyən Paşinyana tərs şillə vurmaq, bəlkə də daha yumşaq anlamda ifadə etsəm, Ermənistanın daxilində olan vəziyyəti, qüvvələr nisbətini balanslaşdırmaq. Koçaryan üçün də əsas məqam Paşinyana qarşı olan bütün bu etiraz dalğası fonunda ona qarşı əks kampaniyanı genişləndirmək, özünə xal qazandırmadan ibarətdir.

Koçaryan Paşinyanın qatı əleyhdarıdır, bilavasitə Paşinyan

tərəfindən həbs edilmiş şəxsdir. Təbii ki, yaranmış vəziyyətdən və fürsətdən istifadə edərək bütün imkanları ilə Paşinyanı devirməyə çalışır. Amma Rusiya faktorunu və onun ilkin maraqlarını yəni vurğulayıram. Bu baxımdan da qeyd etdiyim ki, nə Paşinyanın, nə Koçaryanın səfərləri, uğursuz cəhdləri rəsmi Moskvanın mövqeyində əsaslı dəyişikliyə səbəb olmayacaq. Bütün bu reallıqlar fonunda da, Rusiya Prezidenti Putinin Türkiyə Prezidenti ilə olan təmasları və onun illik mətbuat konfransında çıxışında bir daha Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın bir hissəsidir deyə bildirməsi bir daha göstərir ki, rəsmi Moskva Ermənistanın daxili problemlərindən daha çox, çoxdan post-münaqişə dövrü məsələlərini nizama salmağa fokuslanıb.

Şəbnəm Həsənova, Politoloq

Şəhid ailələri üzvlərindən artıq 1300-dək şəxsə müavinət təyin olunub

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki Dövlət Sosial Müdafiə Fondu (DSMF) tərəfindən şəhid ailəsi üzvlərinə müvafiq sosial ödənişlərin təyinatı işləri davam etdirilir. Nazirlikdən SİA-ya bildirilib ki, Fond 44 günlük Vətən müharibəsi şəhidlərinin ailə üzvlərindən artıq 1300-dək şəxsə sosial təminat növləri üzrə ödənişlərin - Prezidentin aylıq təqaüdünün, həmçinin pensiya və müavinətlərin təyinatını həyata keçirib. Vətən müharibəsində şəhid olmuş hərbi qulluqçuların ailə üzvlərinin və müharibə iştirakçılarının sosial təminat hüquqlarının təminatına operativ dəstək göstərilməsi xüsusilə diqqətdə saxlanılır. [Şəhid ailələri üzvlərindən artıq 1300-dək şəxsə pensiya, müavinət və təqaüd təyin olunub - Gallery Image]

Syunik sakinləri "Çiçəklənən Ermənistan"a yolu açmadılar

Zəngəzur (Syunik) bölgəsinin Karahunj kəndinin yolu bağlayan sakinləri "Çiçəklənən Ermənistan" fraksiyasının bir neçə üzvünün Gorusdan Qafana getmələrinə əngəl olublar. SİA-nın erməni mənbələrinə istinadən verdiyi məlumata görə, deputatlar Qafanda məlum problemlərin olduğunu və ora gedib məsələləri həll etmək istədiklərini və sonra Gorusa geri dönmək buradakı həlli vacib məsələlərlə məşğul olacaqlarını desələr də sakinlər yolu açmaqdan imtina ediblər.

Syunik sakinlərindən biri: "Problemləri həll edə bilənsinizsə, əvvəlcə Gorusda həll edin, sonra Qafana gedin" deyib. Deputat Gəvörg Gorgisyan müxalifətin təmsilçiləri olaraq problemləri anlamaq və bəlkə də hökumət ilə danışıqlar apara bilmək üçün Syunik sakinlərinin yanında dayanmağa gəldiklərini söyləyib. "Gəlməyiniz təqdirləyiqdir, amma bu, gecikmiş bir addımdır", deyən kənd sakini bildirib ki, "Qafana getmək üçün başqa yol da var, bu da Azərbaycan ərazilərindən keçir, istəyirsinizsə gedin".

“Human Rights Watch” həqiqətləri etiraf edirsə...

44 gün davam edən İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycan Ordusunun döyüş qabiliyyəti və əzmi, maddi-texniki bazası, ordu-xalq-Prezident birliyi qısa müddətdə dövlətimizin ərazi bütövlüyünün təmin olunması istiqamətində möhtəşəm uğurları şərtləndirdi. Döyüş meydanında qazanılmış qələbələr diplomatik-siyasi müstəvidə də Qələbənin qazanılmasına zəmin yaratdı.

Sentyabrın 27-dək adı müstəqil, özü isə bir sıra dövlətlərin əlinə alətə çevrilmiş Ermənistan Azərbaycanın inkişafını gözü götürməyən qərəzli beynəlxalq təşkilatlar və Qərbin bir sıra dövlətləri üçün ölkəmizə qarşı sanki bir təhdid, təzyiç vasitəsinə çevrilmişdi. Hər dəfə ölkəmizdə dünya birliyinə səs salacaq bir tədbir keçiriləndə və ya hər hansısa bir uğur qazanılanda bir müddət sonra Ermənistan ordusu cəbhəboyu ərazilərdə təxribatlar törədirdi, yaşayış məntəqələrimizi yarasız hala salır, dinc əhalini qətlə yetirirdi. Sonra da vay-şüvən salaraq guya bütün bunların hamısının, hətta beynəlxalq hüquq normalarının Azərbaycan tərəfindən bilərəkdən pozulduğunu iddia edir, xarici himayədarlarının vasitəsilə bu barədə beynəlxalq aləmdə inam yaratmaq istəyirdi. Təəssüf ki, dünyada baş alıb gedən ikili standartlar, ədalətsizlik, islamofobiya buna təkan verirdi. Bu dəfə isə istəklərinə, rəzil niyyətlərinə çata bilmədilər. Bu Qələbə ilə Azərbaycan pozulmuş hüquqlarını özü bərpa etmək iqtidarında olduğunu bütün dünyaya sübut etdi, ərazi bütövlüyünün bərpası uğrunda vuruşub qələbə əldə etmək gücünü göstərdi. Eyni zamanda, bizi haqq işimizdən heç bir qüvvənin çəkəndirə bilməyəcəyini təsdiqlədi. Beləliklə, 44 günlük Vətən müharibəsi ədalətin üzünə işıq salıb, bütün dünyaya əslində, kimin haqlı, kimin haqsız olmasını nümayiş etdirdi.

Müharibənin gedişində rəşadətli ordumuzla döyüş meydanında üz-üzə gəlməyə cürət etməyən düşmən Azərbaycan əhalisinin sız yaşadığı yaşayış məntəqələrini, mülki obyektləri, fərdi və çoxmənzilli yaşayış binalarını, xəstəxanaları, tibb məntəqələrini, məktəb binalarını, uşaq bağçalarını, inzibati binaları ağır artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutaraq dağıntılara və güclü yanğınlara səbəb oldu. Dinc əhaliyə qarşı törədilən bu terror aktları bir daha göstərdi ki, Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyi beynəlxalq humanitar hüquq normalarını, xüsusilə “Müharibə zamanı mülki şəxslərin müdafiəsi haqqında” 1949-cu il 12 avqust tarixli Cenevrə Konvensiyasını, BMT-nin Uşaq Hüquqları Konvensiyasını, habelə insan hüquqları sahəsində digər beynəlxalq hüquq sənədlərini kobud şəkildə pozaraq insanlıq əleyhinə qəti cinayətlər törətdi. İşğalçı ölkənin silahlı qüvvələrinin mülki infrastruktur obyektləri atəşə

tutması nəticəsində 98 mülki şəxs həlak oldy, 414 nəfər yaralandı, 3000 mindən çox ev, 100 yaşayış binası dağıdıldı, 40 min insan öz yaşayış yerindən didərgin düşdü.

Dünya artıq bu ədalətsizliyə səs bilməzdi, təcavüzkar dövlətin bu barbarlığına, vandalizminə, soyqırım aktına, insanlığa qarşı yönəlmiş zorakı addımlarına lal-kar qalmaq olmazdı. Təcavüzkar Ermənistanın 30 ildir ki, göstərdiyi vandal formatlı işğalçılıq şousunu dayan-dırmağın zamanı çoxdan çatmışdı. Hətta Azərbaycana qarşı qərəzli mövqe ilə seçilən “Human Rights Watch” beynəlxalq insan haqları təşkilatı da erməni vəhşiliyindən dilə gəlib həqiqətləri deməli oldu. “Human Rights Watch” insan haqları təşkilatının dekabrın 15-də yaydığı “Ermənistan Azərbaycana qarşı klastr bombalarından istifadə edib” adlı hesabatda bildirilir ki, klastr sursatlarından istifadə müharibə qanunlarının pozulması deməkdir. Hesabatda standart beynəlxalq nəşrlərə istinadla göstərilir ki, Ermənistanın arsenalında “Toçka” və “İsgəndər” ballistik raketləri, “Smerç” və Çin istehsalı olan “WM-80” yaylım atəşi sistemləri var. Ermənistan və Dağlıq Qarabağdakı qüvvələr altı həftəlik müharibə dövründə Azərbaycanda sıx yaşayış məskənlərinə dəfələrlə klastr bombaları atıblar.

“Human Rights Watch”ın noyabr ayında Azərbaycanda yerlərdə aparıldığı araşdırmalar zamanı erməni qüvvələrinin ballistik raketlər, idarəolunmayan top raketləri və iriçaplı artilleriya mərmirlərindən istifadə etməklə yaşayış məntəqələrinin vurulmasına dair 11 faktın qeydə alındığı bildirilir. Qeyd olunur ki, ən azı dörd halda hərbi hədəflərin olmadığı ərazilərdə mülki şəxslərə və ya mülki obyektlərə zərbələr endirilib. “Human Rights Watch”ın Avropa və Orta Asiya üzrə direktoru Hugh Villiamson bildirib ki, erməni qüvvələri dəfələrlə raketlər, idarəolunmayan raketlər və ağır artilleriyadan mülki əhalinin yaşadığı şəhər və kəndlərə müharibə qanunlarına zidd olaraq zərbələr endirib. Altı həftəlik müharibə zamanı bu hücumlar mülki insanların həyatına son qoyub, onların evlərini qanunsuz olaraq dağıdıb. Bu hadisələr qərəzsiz şəkildə araşdırılmalıdır. Təşkilat Ermənistan qüvvələri tərəfindən Ağdam, Bərdə, Füzuli, Gəncə, Goranboy, Naftalan və Tərtər şəhər, qəsəbə və kəndlərinə edilən raket və artilleriya zərbələrini araşdırıb. Hesabatda endirilmiş zərbələrdən 40 mülki vətəndaşın ölümü və onlarla insanın yaralanması ilə nəticələnmiş 18 hal araşdırılıb ki, bunlar da hücumların 53 şa-

hidi ilə fərdi danışıqlara və 12 telefon danışıqına, xəbər reportajlarına və hökumətin məlumatlarına əsaslanır. Hesabatda bildirilir ki, Ermənistanın hücumları mülki əhalinin itkisinə səbəb olmaqla yanaşı, evlərə, müəssisələrə, məktəblərə və klinikalara ziyan vurub və kütləvi köçlərə səbəb olub.

Azərbaycan rəsmiləri “Human Rights Watch”-a bildirdilər ki, döyüşlər nəticəsində 40 min insan öz yerlərindən didərgin düşüb. “Human Rights Watch”ın nümayəndələri münafiqənin təsiri nəmərəz qalmış ərazilərdə olarkən sakinlər bir çox insanları, xüsusilə də qadınların və uşaqların daha təhlükəsiz bölgələrə getdiklərini deyiblər. Hugh Villiamson bildirib ki, araşdırmalar erməni qüvvələrinin Azərbaycanın şəhərlərini, qəsəbələrini və kəndlərini çox dağıdıcı, yanlış təyinatlı silahlarla atəşə tutduğunu təsdiqləyir. Hesabatda kasetli silahların birbaşa hücumuna mürəz qalmış azərbaycanlı mülki şəxslərin fikirləri və müsahibələri də yer alıb.

Oktyabrın 30-da “Human Rights Watch” Ermənistanın Azərbaycanın Bərdə şəhərinə istifadəsi qadağan olunmuş kasetli raketlərlə zərbələr endirdiyini təsdiqlədiyi açıqlamasında təşkilatın böhran və münafiqə üzrə aparıcı tədqiqatçısı Belkis Ville deyib ki, bu qəddar silahların beynəlxalq müqavilə ilə qadağan edilməsinin səbəbi var və bu silahlardan şəhər mərkəzində istifadə edilməsi mülki həyata və beynəlxalq hüquqa qarşı kobud sayğısızlığın göstəricisidir. Bildirilib ki, xüsusi müqavilə öhdəliklərindən asılı olmayaraq, bütün münafiqə tərəfləri Cenevrə Konvensiyaları və beynəlxalq ənənəvi hüquqa bağlıdırlar və silahlı qüvvələrin döyüşçülərlə mülki şəxsləri, hərbi obyektlərlə mülki şəxsləri ayırd etməsini tələb edən beynəlxalq humanitar hüququn əsas prinsiplərinə əməl etməlidirlər: “Müharibə qanunları, münafiqə tərəflərindən hərbi əməliyyatlar zamanı mülki əhalini qorumaq üçün daim qayğı göstərmələri və mülki həyatın təsadüfən itirilməsini və mülki obyektlərə dəyən zərərin qarşısını almaq və ya minimuma endirmək üçün “mümkün olan bütün tədbirləri görməyi” tələb edir. Bu tədbirlərə hücum obyektlərinin mülki və mülki obyektlər olmadığını, hərbi məqsədlər olduğunu təsdiqləmək üçün mümkün olan hər şeyi etmək və şəraitin mümkün olduğu təqdirdə mülki şəxslərə “təsirli qabaqcadan xəbərdarlıq” etmək daxildir.”

Qeyd edək ki, “Amnesty International” təşkilatı da Ermənistanın Azərbaycanın dinc sakinlərinə qarşı kasetli raketlərdən istifadə etdiyini təsdiqləyib.

Görünür odur ki, ikili, qərəzli, haqsız, susqun mövqe ilə daim diqqət çəkən beynəlxalq təşkilatlar belə artıq erməni vandalizminə və terrorizminə laqeyd qala bilmirlər. Həqiqət onlar üçün nə qədər acı olsa da özlərində güc tapıb etiraf etməyi bacarıdılar. Hər nə qədər gec olsa da əsas odur ki, bu, baş verdi.

Yaqut Ağşahqızı

İLHAM

Bir millətin ki,
ağbirçəyi
Kim Kardaşyan,
ağsaqqalı Zori
Balayan ola...

Ta qədimdən indiyə qədər böyüyə hörmət, kiçiyə rəğbət bəzi xalqların, millətlərin başlıca dəyərləri olub. Azərbaycandan el məsləhətdə, belə bir deyim var: “Ağsaqqal olan yerdə urvat, ağbirçək olan yerdə mürvət olar”. Yəni kimin hansı mövqedə, statusda olmasından aslı olmayaraq hər zaman o şəxslər, ümumilikdə cəmiyyət ağsaqqal sözlünə, ağbirçək nəsihətinə ehtiyac duyublar. Azərbaycanda hər bir ailədə, dövrün və zamanın rənginin, görkəminin dəyişməsinə baxmayaraq, orada böyük sözü, böyük mələhəti həlledicidir. Böyüyün süfrənin başında oturması, ilk onca çörəyə bismillahir - deyərək əl uzatması, böyük evə daxil olarkən kiçiklərin ayağa qalxması və sair bu kimi tarixən mövcud olmuş adət, ənənə bu gündə Azərbaycan xalqı tərəfindən yaşamaqdadır.

Bu baxımdandır ki, Azərbaycan xalqı dünyada ən böyük xalqlardan hesab olunur. Başımıza gələn bir hadisəni nəql edim: 2016-cı ildə Moskvaya getmişdim, şəhərdə sənişin avtobusu ilə yol getdiyim zaman dayanacaqda salona görkəmindən ziyalı və mədəni insan olduğuna şübhə edilməyən bir qadın daxil oldu, ayağa qalxıb, oturması üçün ona yer verdim. Qadın təəccüblə üzümə baxıb, “siz azərbaycanlısınız?”, “hə” cavabını eşitdikdən sonra “yalnız böyüyə hörmət siz azərbaycanlılarda olur” deyərək bildirdi və öz soydaşları haqqında gileylənməyə başladı. Rus qadınının millətini haqqında tənqidi fikirlərində haqlı olduğunu deməyə çətinlik çəkməyə, qətiyyətlə onu qeyd edə bilərəm ki, ermənilər dah yaramaz və əxlaqsız toplumdur. Bunu sübuta yetirməyə də, ehtiyac yoxdur. Zətən, bütün dünya bu faşist düşüncəli və fəaliyyətli erməni toplumunu yaxşı tanıyır.

Fransanın başibələli prezidenti Makronun fərqli olaraq, ulu əcdadları sırasında daha ağıllı düşünən Fransız yazıçısı və səyyahı Aleksandr Düma ermənilər haqqında deyib: “Ermənilər həmişə başqa dinə qulluq edən hökmdarların hakimiyyəti altında olmuşlar. Nəticədə öz fikir və duyğularını gizli saxlayan, hiyləgər və kələkbaz adamlara çevrilmişlər”. Digər Fransız səyyahı Qraf De Şole də, ermənilərin insanlıqdan uzaq məxluq olduğunu bildirib: “Ermənilərin yoxsulluq və əzab-əziyyət çəkməsi mənə onlara qarşı böyük rəhm oyatmasına baxmayaraq, onların haramzadəliyi, kələkbazlığı o dərəcədə biabırçı, o qədər hiddətləndirici idi ki, mən heç vaxt onlara bağlana bilməzdim”.

Damarında erməni qanı axan Ovanes Tumanyan da öz nəslinə-cəmətinə açıq təzislərlə təhqir edib: “Həqiqi qurtuluş daxildən başlanmalıdır, amma biz ermənilər daxilən xəstəyik”; “Bizim bədbəxt tayfamız (ermənilər) heç vaxt siyasi cəhətdən müstəqil olmamışdır”.

Bir sözlə, ermənilər əsasən region üçün arzuolunmaz məxluqlardır. Onları ancaq, başlarına dəmir yumuruq vurmaqla islah etmək mümkündür. Necə ki, 44 günlük müharibə dövründə Azərbaycan Ordusu ermənilərin 30 ildə qurduqları mühəndis-istekam qurğularını sıradan çıxartdı və yüzlərlə hərbi texnikasını, minlərlə canlı qüvvəsini məhv etdi. Tarixən olduğu kimi, yenə də Rusiya Ermənistanı tamamilə alçalmaqdan və rəzil vəsiyyətə düşməkdən xiulas etdi. Bu “xeyirxahlıq” bir daha onu göstərdi ki, mənfur Ermənistan Rusiyasız mövcud ola bilməz və heç zamanda ola bilməyəcək. Siması olmayan və qürur deyilən anlayışdan uzaq olan erməni toplumu maraqları xatirinə Rusiyanın, eləcə də başqa dövlətlərin altına sərilməkdən utanmırlar. Bunu özlərinə abır-həyada etməzlər. Qobusnamədə deyildiyi kimi, “Ermənilərin eybi: bədfel, kündə bədən, oğru, gözü-götürməyən, bir ayağı qaçmaqda olan, əmrə baxmayan, yersiz hayküyə salan, vəfasız, riyakar, söyüşsöyən, üreyi xiltli, ağasınadüşməncillikdir”.

Tarixə və bu gün erməni baş bilənlərinin iyirənc və əxlaqsız həyat tərziyinə qısacada olsa nəzər yetirsək, bir daha bəlli olar ki, bu toplumun xəmiri şəərəfsizlikdən və alçaqlıqdan yoğrulub. Bir də ki, bir millətin ki, ağbirçəyi fəişə - model Kim Kardaşyan, ağsaqqalıda uşaq qatili Zori Balayan ola, artıq görünən dağa bələdçi lazım deyil. Ermənilər bədbəxt olmalıdırlar, necə ki, bədbəxt günlər yaşamaqdadır. Proseslərdə onu deməyə imkan verir ki, erməniləri daha ağır və iztirablı yaşam tərzi gözləyir. Çünki, 44 günlük müharibə zamanı rüsvayçı məğlubiyətə düşər olsalarda baş bilənləri hələ də, təxribatlarından, sərəm iddialarından əl çəkməyirlər. Bir Rusiyalı öncəgöhrən açıqlamasına rast gəldim ki, “2022-2023-cü illərdə Ermənistan yer üzündən silinə bilər”. Ehtimaldırsa, real olsun. Necə ki, 44 gün sonra, bütün dünyaya xəbər yayıldı ki, Azərbaycan Ordusu Dağlıq Qarabağı işğaldan azad edib və Ermənistanı kaputilyasiya imzalamağa məcbur edib. Eləcə də, bir gün də, beynəlxalq aləm xəbər tutsun ki, artıq Ermənistan adlı dövlət yoxdur. Bu arzu və istək ilə, böyük fəateh Əmir Teymurun “Erməniləri bir millət kimi yer üzündən silmədiyim üçün gələcəkdə ya məni alqışlayacaq, ya da lənətləyəcəklər” dediyi fikirlərlə yazımı bitirirəm. Yeni qələbələrə və uğurlara doğru.

Suren Sarkisyan: “Ermənistanda böhran dərinləşəcək, bank sistemi də çökəcək”

“Ermənistanda iqtisadi böhran getdikcə dərinləşir, bank sistemi çökmək ərafındadır. Yaxın aylarda böhrandan çıxış yolu görünmür”. SİA-nın erməni mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, bunu açıqlamasında beynəlxalq məsələlər üzrə mütəxəssis Suren Sarkisyan deyib.

Sarkisyan ölkəsinin düşdüğü böhranı ayrı-ayrı sahələr üzrə təsniflədirərək yazır:

“Bizim böhranlarımız:

1. Daxili siyasi böhran onsuz da mövcuddur. Zaman keçdikcə dərinləşəcək və güclənəcəkdir. “Vətəndaş müharibəsi” ifadəsini

işlətməkdən çəkinməyem, amma tariximizdə belə bir nifrət və dözümsüzlük dozmasını xatırlamıram. Qarşıdurmalar və intiqam baş verəcək ən az şeydir.

2. Xarici siyasət böhranı bizim üçün yeni bir böhran olacaq. Yeni regional realiaqlar, Türkiyənin re-

gional nüfuzunun güclənməsi, subyektivliyimizin səviyyəsinin azalması, təhlükəsizliyimizin prioriteti və digər amillər nəzərə alınaraq qurulacaqdır.

3. İqtisadi böhran artıq mövcuddur. Mövcud bazanı nəzərə alsaq yalnız bank sistemi bir az dözdür. Ancaq bu da uzun sürməyəcək. Xarici və ya daxili investisiya olmayacaq. Bazar böyüməyəcək və biz heç kimə maraqlı olmayacağıq. İqtisadi itkilərimiz isə fəlakətli həddədir.

4. Əxlaqi və psixoloji böhran izah edilə bilməz dərəcədə dərinləşəcəkdir. Ona müqavimət göstərmək mümkün olmayacaq. Pandemiya və qapalı sərhədlər ermənilərin mühacirətinə mane olacaq, lakin bu həm də zaman məsələsidir. Nə mənəvi, nə də ruhi cəhətdən biz mövcud deyilik. Millət yatmır, gecə, istənilən vaxt Face-

book-a girsəniz hamı onlayndadır və depressiyadadır.

Ekspert çıxış yolunu da göstərib: “Bütün bunların bir həll yolu var. Bacarıqsız rəhbərləri ortadan

qaldırılmaq və bütün sahələrə ixtisaslı kadrları cəlb etmək. Əlbətdə ki, Ermənistanın düşməne təslim edilməsi planlaşdırılmırsa...”

SİA

“Putinin söylədikləri fikirlər təhlükəlidir”

- Qabil müəllim, Rusiya prezidenti Vladimir Putin keçirdiyi brifinqdə bəyan etdi ki, Rusiya sülhməramlılarının sayının artırılması üçün tələflər təkliflə çıxış etməlidirlər. Sizcə, rus sülhməramlılarının sayının artırılmasına ehtiyac varmı?

SİA-nın müsahibi
politoloq Qabil Hüseynli

nin başlanma ehtimalı varmı?

- Vladimir Putin tez-tez fikirlərini dəyişir və başqa fikirlər söyləyir. Bu da çox təhlükəli fikirlərdir. Gah deyir, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsidir, amma mətbuat konfransında deyib ki, bölgədəki silahlı qüvvələr “burada söhbət separatçılarından gedir. Silahı əllərinə nahaq yerə götürməyiblər”. Bu, dövlət

adamına yaraşan fikir deyil. Əlinə silah götür və dövləti təhdid et, sonra da haqlı olduğunu sübut etməyə çalış. Bir sıra sarsaq fikirlərdir və sarsaq fikirlərin cavabı da lazımı anda veriləcək.

Gülyana

Sensor Asratyan: “Onlar apatriot və əclaflardır”

Mövcud olma-
yan “dqr”-in
“müdafiə nazirliyinin” sabiq “mətbuat katibi”, polkovnik Sensor Asratyan feysbuk sosial şəbəkəsində post yazaraq, Paşinyan hökumətini hədəfə alan fikirlərlə çıxış edib və qeyd edib ki, bu gün Ermənistanı gözbağlılar (fokusçular) idarə edir.

“Bu gün Ermənistanı cənab bildirin ki, onlar xain və marionet olaraq hardan gəldi qidalanırlar və iki quruşa milli kimliyi satırlar, bu vasitə ilə ölkəni dibi görməyən dəryaya doğru batırırlar: “Bu cür apatriot əclaf hətta ən məkrli manipulyativ fəndlərdən istifadə edərək, hər şeyin bahasına qorxulu planlarını icra edirlər və gündəmə erməni dövlətçiliyinin mövcudluğunu qoyublar.

“Və bütün bunlar publikaya “qəbul edilmiş” - “Ədalətin bərpası və ölkəni talançılarından təmizlənməsi uğrunda mübarizə” şüarı ilə təqdim ediblər”, yazan erməni zabiti əlavə edib: “Nəticədə saf adamlar indi hər gün yaşamlarının pisləşməsi, həlak olanların heyatları ilə ödəyirlər. “Erato dəstəsinin təsisçi-komandiri” (Nikol Paşinyanın arvadı Anna Akopyanı və qadınlardan ibarət dəstənin adı nəzərdə tutulur - R.R.) deyirdi: “heç nə uğrunda öldülər”... Bəli mövcud vəziyyətdə “heç nə uğrunda”, çünki qurbanlıqları ölümə göndərməklə biz uduzduq və Ermənistanın, Qarabağın böyük hissəsini itirməyə davam edirik...”

Asratyan yazısının sonunu da bildirib ki, mövcud hakimiyyət Azərbaycanın hərbi-siyasi hakimiyyəti üçün bir qrup fokusçulardır və onlar həqiqətən də bir tapıntıdır, belə də qalmaqdadırlar: “Əziz insanlar, əgər siz bundan sonra da ələ olmasın istəmirsinizsə, millət kimi fəaliyyətə başlayın”.

Rövşən RƏSULOĞ

Paşinyan Rusiyanı hədələdi, Putini söydü və... cavabını aldı

etməyi tələb edib. Arutyunyan isə bu cür hərəkətlərdən imtina edib.

Buna cavab olaraq Ermənistan baş naziri Rusiya və onun rəhbərliyinə qarşı ədəbsiz ifadələr işlədib. Əvəzində isə Moskvadan cavab özünü çox gözlətməyib. Paşinyandan “Rusiyanın 102-ci hərbi bazasını Ermənistandan çıxarmaq, eləcə də KTMT və Aİİ-dən çıxmaq” ifadələrinə izahat tələb edilib. Ermənistan hökuməti isə hələ də bu açıqlamalara münasibət bildirməyib.

- Rusiya sülhməramlılarının sayının artırılması qəti şəkildə bizə lazım deyil. Çünki rus sülhməramlı qüvvələrinin sayının artırılması bölgəni tamamilə nəzarət altına almaq deməkdir. Bir sözlə, Azərbaycan tərəfi buna razı olmayacaq. Yeni Azərbaycan tezliklə sülhməramlı qüvvələrinin bölgədən çıxarılması haqqında düşündür. Rusiya prezident Vladimir Putinin birdən-birə fikir dəyişməsi və bölgəyə yeni sülhməramlılar gətirməsi haqqında fikri bölgəni sözün əsil mənasında barı çəlləyinə çevirə bilər. Rus sülhməramlı qüvvələrinin sayının artımı erməniləri qüvvələndirir, üreləndirir və vəziyyəti gərginləşdirir. Ona görə də, Azərbaycan tərəfi buna qətiyyətlə razı ola bilməz.

- Türk əsgəri regiona, yəni Qarabağda nə zaman gələcək və onların sayı ilə bağlı dəqiqləşdirilmələr varmı?

- Qarabağda rus sülhməramlılarının sayı nə qədər olacaqsas, türk sülhməramlılarının sayı da bir o qədər olacaq. Ağdamda birləşmiş monitoring mərkəzi tikilir, tikinti işləri gedir və o tikinti işləri başa çatdıqdan sonra türk sülhməramlıları Qarabağa gələcək. Ümumiyyətlə, türk silahlı qüvvələri artıq bölgədədir, Bakıdadır, lazım olan hər yerdədir. Çoxda uzaq olmayan bir dövrdə, bu ayın axırlarına qədər bu məsələ başa çata bilər.

- Türkiyənin Milli Müdafiə naziri Hulusi Akar bildirib ki, əgər 10 noyabr razılaşması pozularsa, bu halda müharibə başlaya bilər. Ümumiyyətlə, yenidən müharibə-

Azərbaycançılıq: tarixi inkişaf mərhələləri və bu günkü nəticələri

Son 150 ildə maarifçilikdən dövlətçiliyə gətirən ideoloji baza necə formalaşdırıldı?

XIX əsrdən etibarən Azərbaycanda yeni bir cərəyan yaranmağa başladı. Mövhumat və cəhalet içində boğulan xalq dünyanın mədəni cəmiyyətlərindən birinə çevirmək üçün böyük və çox ağır iş tələb olunurdu. Bu vəzifəni xalqımızın ziyalları öz üzərinə götürdü. Milli-mədəni inkişafın təbliğatçıları olan Azərbaycan ədəbiyyatı, incəsənəti və maarifçiliyinin görkəmli nümayəndələri Mirzə Fətəli Axundov, Nəriman Nərimanov, Cəlil Məmmədquluzadə, Həsən bəy Zərdabi, Mirzə Ələkbər Sabir, Əbdürrəhim bəy Haqverdiyev, Nəcəf bəy Vəzirov... Azərbaycan xalqının elmi, mədəni, sosial cəhətlərdən inkişafı üçün çalışdılar. Onlar xalqın nadanlığını, mövhumatçılığını, tərəqqiyə mane olan köhnə adətləri tənqid edir, təhsil və maarifçiliyin inkişafının əsas aparıcı qüvvəsi olduğunu qeyd edirdilər.

Azərbaycan maarifçilərinin əsas fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakı kimi idi:

- birinci, yeni öyrətmə üsuluna (üsul-i-cədid) əsaslanan milli məktəblərin açılması- bu üsul əhali arasında savadsızlığın aradan götürülməsi, dünyəvi və milli təhsilin tətbiq edilməsinə yönəldilmişdi;

- ikinci, dil və əlifba islahatı uğrunda mübarizə- bu mübarizə ərəb əlifbasının latın əlifbası ilə əvəz edilməsi ideyasına əsaslanırdı (ilk dəfə bu ideya 19-cu əsrin birinci yarısında Mirzə Fətəli Axundov tərəfindən irəli sürülmüşdür). Dil islahatına gəldikdə, o, canlı xalq dili əsasında Azərbaycan ədəbi dilinin formalaşmasına yönəldilmişdi. Seyid Əzim Şirvani, Nəriman Nərimanov, Həsən bəy Zərdabi, Cəlil Məmmədquluzadə, Sultan Məcid Qənizadə və başqaları bu ideyanın təsiri altında öz əsərlərini adı adamların başa düşdüyü dildə yazmışdılar. Azərbaycan maarifçilərinin cəhdləri ədəbi Azərbaycan dilinin formalaşması və inkişafını irəli aparmışdı, millətin mədəni dirçəlişinə xidmət edirdi;

- üçüncü, milli kitabxanaların və qiraətxanaların açılması. Azərbaycanda ilk kütləvi milli qiraətxana 1894-cü ilin aprel ayında Nəriman Nərimanov Bakının Qorçakov küçəsində açmağa nail olub. Qiraətxana təkcə Zaqafqaziyada deyil, Rusiyada və Şərqi ölkələrinə də rəğbətlə qarşılıb. Kəlkütdə, İstanbul, Sofiya, Qahirə, Tehran, Təbriz və digər şəhərlərdən qiraətxanaya xeyriyyə yolu ilə qəzet, jurnal və kitablar göndərilib;

- dördüncü, "Nicat", "Sara", "Ədəb yurdu" və "Cəmiyyəti-Xeyriyyə" kimi xeyriyyə təşkilatlarının fəaliyyəti. Onlar varlı adamların ianələri hesabına maliyyələşdirilirdi, milli qəzet və jurnallara, Avropada təhsil alan azərbaycanlı tələbələrə də yardımlar edirdilər;

- beşinci, qəzet və jurnalların buraxılması. Azərbaycan maarifçiliyinin təmsilçiləri qəzet və jurnalları, milli və mədəni intibaha aid ideyaların yayılması üçün təsirli vasitə hesab edirdilər. XX əsrin əvvəlində "Həyat", "Yeni həyat", "Füyuzat", "İrşad", "Tərəqqi" kimi qəzet və jurnallar Azərbaycan xalqının milli-mədəni şüurunun inkişafında və təhsilin təbliğində çox mühüm rol oynamışdır.

Beləliklə, ədəbiyyat və maarifçilik təmsilçilərinin səylərinə görə Azərbaycanda müasir təhsil və mədəni hərəkət öz tarixi vəzifəsini yerinə yetirdi. Nəticə etibarilə Azərbaycan xalqı öz mədəniyyətini və elmi potensialını dərk etməyə başladı.

Azərbaycançılıq ideologiyasının ən görkəmli nümayəndələri və təbliğatçıları Nəriman Nərimanov, Məmməd Əmin Rəsulzadə Azərbaycan xalqının yaşadığı ərazilərdə müasir, inkişaf meyilli, elm və mədəniyyətə üstünlük verən respublika formasının yaranmasını arzulayırdılar.

1918-ci illərdə AXC dövründə mürəkkəb siyasi hadisələr- ermənilərin etnik soyqırım cəhdləri, ölkə ərazisində müxtəlif dövlətlərin

hərbi hakimiyyətlərinin yaranması, Qafqaz uğrunda böyük dövlətlərin mübarizəsi tam müstəqil respublikanın yaranmasına və elm-mədəni inkişaf proseslərini həyata keçirməyə imkan vermədi.

1920-ci ilin aprelində sosialist inqilabından sonra yaranmış Azərbaycan Sovet Respublikası dövründə təhsil, maarif, elm, mədəni inkişaf üçün imkanlar artdı. Bu dövrdə Azərbaycanda yaşayan çoxsaylı xalqların vahid mədəniyyət, elm təhsil, dil, yaşayış tərzini inqilabın təbliği, həm mütəmadi bütöv Azərbaycan xalqı formalaşdı.

Sovet dövrü ərzində Azərbaycan xalqının milli mədəni dəyərləri həm qədim mədəniyyətin elmi tədqiqi və ədəbiyyatda, kinoda, teatrda, incəsənətdə təbliği, həm müasir sosial mühəsibətlərinin yaranması, həm də elmi-mədəni sahələrdə sürətli irəliləyiş baş verdi. Elmlər Akademiyası, müxtəlif ali təhsil müəssisələri, kütləvi orta təhsil ocaqları, teatrlar, Folklor İnstitutu, Ədəbiyyat İnstitutu, Kinostudiya yaradıldı, mətbuat, radio və televiziyanın inkişafı müxtəlif etnik qruplardan ibarət olan xalqın vahid dili və ümumi mədəniyyətinin formalaşmasına gətirib çıxardı.

Azərbaycan ziyalılarının əksəriyyəti Sovet hökumətinin milli siyasətini dəstəkləyirdi. Onlar yaranmış əlverişli şəraitdən milli dilin, təhsilin, mədəniyyətin, ədəbiyyat və incəsənətin inkişafı üçün istifadə edirdilər. Buna görə də, XX əsrdə çox nəhəng elmi, mədəni institutlar, çoxsaylı mətbuat vasitələri, milli kino, milli ədəbiyyat, radio və televiziya yarandı.

Sovet İttifaqı federativ dövlət, xalqların öz müqəddəratını təyin etmə prinsipləri əsasında qurulmuşdu. İttifaqın əsas qanunları, sosial-iqtisadi sistemi eyni olsa da, müxtəlif respublikalarda milli mədəniyyətin, milli dilin, əlifbanın dövlət səviyyəsində qorunması və tətbiqi imkanı var idi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

Yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycançılıq ideyasının təbliği" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Sovet milli siyasətinin əsas məsələlərindən biri bütün milli regionların siyasi, iqtisadi, ictimai və mədəni sahələrində islahatların həyata keçirilməsi idi. Geridə qalmış milli regionlar öz ictimai-iqtisadi, siyasi və mədəni inkişafında bu islahatlarla əsl tərəqqiyə nail oldular. Bu islahatlar bir tərəfdən regionlarda Sovet hakimiyyətini möhkəmləndirmiş, digər tərəfdən xalqların milli mədəniyyətinin inkişafına kömək etmişdi.

Mədəni sahə adamlarının daxili aləmi, tarixi ənənələri, milli və mənəvi dəyərləri ilə sıx bağlıdır. Buna görə də, onlar hər nə qədər əsas ideologiya olan beynəlmilləçiliyi təbliği etsələr də, öz əsərlərində milli ruhu, milli psxologiyasını, milli mədəniyyəti əsas əhəmiyyət kimi götürürdülər. Lakin bu, elmi, mədəni ictimaiyyəti, həmçinin xalqları millətçilik səviyyəsinə endirmirdi. Bəşəri dəyərlərlə milli dəyərlər uyğunlaşdırılmış formada qorunurdu. Bu sahədə ən yaxşı nümunələrdən biri də Azərbaycan idi. O dövrdə Bakı beynəlmillət şəhəri kimi tanınmış, Azərbaycan multikultural respublika kimi zəngin mədəniyyətini qoruyub saxlamış və inkişaf etdirmişdi.

Sovet İttifaqı dağıldıqdan və Azərbaycan müstəqil dövlət kimi fəaliyyətə başladığından sonra xarici dairələrin dəstəyi ilə respublikada millətçilik, sepaçılıq prosesləri başladı. Azərbaycanda yaşayan bəzi etnik qrupları qızışdırmaq, milli, dini, məzhəb fərqlərini qabartmaq üçün müxtəlif layihələrə Qərbdən böyük dəstək verilirdi.

Ermənistanın təcavüzü və Qarabağ işğal etməsi şəraitində ağır müharibəyə cəlb olunan Azərbaycan üçün bu son dərəcə təhlükəli idi. Çevrilişlə dövlət başına gəlmiş mövcud hakimiyyət nə daxili siyasəti, nə də xarici siyasəti düzgün apara bilmədi. Nəticədə ölkə parçalanma halına gəldi.

1993-cü ildə xalqın tələbi ilə

ümumilli lider Heydər Əliyev hakimiyyətə gəldikdən sonra bu məsələlər qaydasına salındı. Azərbaycançılıq ideologiyasının bazasına söykənən daxili siyasət, həmçinin, qonşu ölkələrdə, böyük dövlətlərlə normal əməkdaşlıq siyasəti həyata keçirildi.

Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə öz vahid mədəniyyəti, milli-mənəvi dəyərləri üzərində öz dövlətini formalaşdırmağa başladı. Tezliklə, ölkədə ictimai-siyasi sabitlik təmin olundu, iqtisadi inkişaf və sosial rifah artmağa başladı. Azərbaycan müasir dünyada öz milli mədəniyyəti, mənəvi dəyərləri əsasında bəşəri dəyərləri qəbul etməklə inkişaf etməyə başladı.

Heydər Əliyevdən sonra isə Azərbaycançılıq ideologiyasının davamçısı İlham Əliyev bu siyasəti davam etdirdi və bu gün siyasi nüfuzunu getdikcə artıran, iqtisadi inkişafını sürətlə davam etdirən Azərbaycan sosial-mədəni cəhətdən inkişaf etmiş bir cəmiyyət, güclü bir dövlət kimi dünyada öz yerini tutub. Məhz belə bir vahid milli birlik, belə bir güclü dövlət sistemi işğal edilmiş torpaqlarımızın azad edilməsinə, Qarabağın azad edilməsinə təmin etdi.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan özünün milli-mənəvi dəyərləri üzərində dünyada öz nüfuzunu artırır və gələcək nəsillərə güclü, inkişaf etmiş, müasir bir dövlət miras qoyur. Özü də təkcə bu respublikanın sərhədlərinə sığacaq bir dövlət deyil, həm də dünya azərbaycanlılarının coğrafi, milli, mədəni cəhətdən ümumi birliyinə özündə birləşdirəcək bir strateji və konseptual ideyanı. Belə bir baza- Azərbaycançılıq ideologiyası üzərində xalqımızın böyük və qüdrətli Azərbaycanı yenidən bərqərar edəcəyi gün uzaqda deyil.

Elçin Bayramlı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

19 dekabr

SƏS

Son səhifə

“Fənərbəğça”
ciddi itkilərlə üzləşib

İstanbulun “Fənərbəğça” futbol klubu Türkiyə Superliqasının 13-cü turunda “Qaziantep”lə səfər oyununa ciddi itkilərlə çıxacaq. Türkiyə mətbuatının yazdığına görə, İstanbul təmsilçisi bu oyunda 7 futbolçusunun xidmətindən yararlanma bilməyəcək.

Zədədən əziyyət çəkən Xose Sosa, Tolqa Çiğerci, Ener Valensia, Maurisio Lemos, Mbvana Samatta və Diego Perotti səfər oyununa aparılmayacaq. Altay Bayındır isə cəzalı olduğu üçün növbəti matçı buraxmalı olacaq. Qeyd edək ki, “Qaziantep”-“Fənərbəğça” matçı dekabrın 19-da keçiriləcək.

Robert Levandovski 2020-ci ilin ən yaxşı futbolçusu seçildi

FIFA ilin ən yaxşı futbolçusunun adını açıqlayıb. Belə ki, “The Best” mükafatına “Bavariya”nın hücumçusu Robert Levandovski layiq görülüb. Polşa millisinin üzvü “Barselona”nın kapitanı Lionel Messi və “Yuventus”un

hücumçusu Kriştiano Ronaldonu qabaqlayıb. Robert Levandovski karyerasında ilk dəfə “The Best” mükafatını qazınır. Ən yaxşı qadın futbolçu adına isə Lüsi Bronz (İngiltərə, “Lion”) / “Mançester Siti”) layiq görülüb.

Klopp: “Dünyanın ən yaxşı məşqçisi deyiləm”

“Liverpool”un çalışdırıcısı Yurgen Klopp ilin ən yaxşı məşqçisi seçilməsi ilə bağlı danışdı. Qol az xəbər verir ki, almaniyalı mütəxəssis Britaniya mətbuatına açıqlamasında bu ada layiq görülməyini gözləmədiyini deyib: “Hər kəsə minnətdaram. Mənə bir az təəccüblü gəldi, bunu gözləmədim. Çünki Flik (Hans-Diter Flik, “Bavariya”) bütün titulları qazanıb.

Şadam. Bu, mənim və məşqçi heyətimiz üçün xüsusi bir şeydir. Ancaq məndən “dünyanın ən yaxşı məşqçisi-sizən?” deyə soruşsanız, “yox” cavabını verərəm. Mən dünyanın ən yaxşı məşqçilərinin əhatəsindəyəm”.

Gədəbəydə ölümlə nəticələnən yol qəzası baş verib

Gədəbəy rayonunda ölümlə nəticələnən yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, Qarabulaq kənd sakini E.Abdullayevin idarə etdiyi “VAZ-21011” və Ş.Xudaverdiyevin idarə etdiyi “Mercedes” markalı avtomobillər toqquşub. Nəticədə E.Abdullayevin sərnişini olan həmkəndlisi Zabit Məmmədov hadisə yerində ölüb, özü isə xəstəxanaya yerləşdirilib. Hadisə ilə bağlı Gədəbəy Rayon Polis Şöbəsi tərəfindən araşdırma aparılır.

Xəbərdarlıq: İmmuniteti zəif olan uşaqlar koronavirusu ağır keçirə bilər

qa xəstəlikləri varsa, məsələn, yarımçıq doğulubsa, çəki azlığı varsa, bağırsağ problemləri, immunitet zəifliyi, ürək xəstəliyi varsa, infeksiya yoluxduğu halda

xəstəliyi ağır keçirə, sətəlcəm qazana bilər”.

Həkim-pediatr onu da qeyd edib ki, COVID-19-dan qorunmaq üçün gigiyenik qaydalara mütləq şəkildə riayət edilməlidir. Həmçinin düzgün qidalanma olduqca mühüm şərtidir. Onun dediyinə görə, bəzən və ya bir çox hallarda uşaqlar zərərli qidalara meyil göstərirlər ki, bu da onların mədə-bağırsağ sistemə mənfi təsir göstərir: “Qəbul edilən qidaların tərkibindəki vitamin, mineral, şəkər, su, lazım olan maddələr, eyni zamanda, dərmanlar bağırsağa sorulur. Hansısa bir uşağın bağırsağ və həzmsizlik problemləri varsa, həmin uşağın immunitet zəifliyi və çəki azlığı olur. İmmunitet zəifliyi olanda uşaq nəinki koronavirusu, hər bir xəstəliyi ağır keçirə bilər”.

Uşaqların immun sisteminin güclənməsi üçün valideynlər onlara bol vi-

tamin və minerallarla zəngin qidalar qəbul etməsini diqqətdə saxlamalıdır. Bundan başqa uşaqları çox tünük, havalandırmanın zəif olduğu qapalı məkanlara aparmaq məsləhət görülmür. Bu cür sadə və vacib qaydalara əməl etməklə uşaqları xəstəlikdən qorumaq mümkündür.

Uşaqların yeni növ koronavirusa (COVID-19) yoluxmaq riski böyüklərlə müqayisədə aşağı olsa da, həkimlər valideynləri ehtiyatlı olmağa çağırır. Bəzən valideynlər koronavirusun simptomlarını mövsümi qripə səhv salır və bu zaman xəstəliyin müalicəsi gecikir, nəticədə isə daha böyük fəsadlar yaranır. Qeyd edək ki, yaşından asılı olmayaraq hər bir uşaq COVID-19 infeksiyasına yoluxa bilər. Uşaqlarda halsızlıq, hərarət və öskürək halları müşahidə olunarsa, vaxt itirmədən həkimə müraciət etmək lazımdır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bakıdakı 20 nömrəli uşaq poliklinikasının həkim-pediatrı Hafizə Məmmədova deyib: “Valideyn virusa yoluxduğu təqdirdə təcrid olunmalı və maska taxmalıdır. Virus yüklənməsi deyilən bir anlayış var, nə qədər çox virus uşağın bədənində yüklənsə, xəstəlik də o qədər ağır keçəcək. Yaxşı cəhət orasıdır ki, uşaqlar bu xəstəliyi yüngül keçirirlər. Lakin bu, heç də bütün uşaqlara şamil edilmir. Əgər uşağın baş-

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.

“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc, SİA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600